

M I E J S K A B I B L I O T E K A P U B L I C Z N A w Katowicach

Spis treści

1.	Stan i zmiany w organizacji Biblioteki.	3
2.	Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej.	5
3.	Komputeryzacja.	5
4.	Zbiory biblioteczne.	7
4.1	Polityka gromadzenia zbiorów.	7
4.2	Prenumerata czasopism – potrzeby a realia.	9
4.3	Stan reklasyfikacji zbiorów.	9
5.	Czytelnictwo. Promocja Biblioteki. Działalność informacyjna.	10
5.1	Zasięg czytelnictwa; obserwowane preferencje czytelnicze.	11
5.2	Wybrane przykłady wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych.	14
5.3	Czytelnictwo dzieci i młodzieży - problemy, obserwacje. Najważniejsze przykłady form pracy .	25
5.4	Działalność czytelni, usługi informacyjne Biblioteki.	34
5.5	Stan prac nad bibliografią miasta.	35
6.	Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników.	36
7.	Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy.	42
8.	Finansowanie.	47

W załączeniu:

Komputeryzacja 2013 – ankieta

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach jest samorządową instytucją kultury, której misją jest zaspokajanie potrzeb oświatowych, informacyjnych i kulturalnych społeczeństwa oraz upowszechnianie wiedzy i kultury. Szczegółowy zakres działania instytucji określa statut nadany przez Radę Miasta Katowice (aktualne brzmienie: uchwała Nr XXVI/596/12 z dnia 12.09.2012 r.).

Instytucja nie posiada biblioteki centralnej. Ubiegłoroczne rozmowy i zabiegi o utworzenie takiej placówki w Śródmieściu Katowic nie przyniosły rezultatów.

Administracja oraz działy merytoryczne, zapewniające sprawne funkcjonowanie Biblioteki mieszczą się przy ul. Kossutha 11, na Osiedlu Witosa w Katowicach.

Zbiory udostępnia się 35 filii bibliotecznych, w różnych dzielnicach miasta, czynnych od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 19.00 oraz w soboty w godz. od 9.00 do 15.00.

W roku ubiegłym wprowadzono wiele zmian w dokumentach organizacyjnych, a także dostosowano uregulowania wewnętrzne do obowiązujących aktów prawnych i potrzeb instytucji.

Od 1 czerwca 2013 r. obowiązuje w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach nowy Regulamin organizacyjny, wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora MBP, z rozwiązaniami przystającymi do zmian zachodzących w środowisku wewnętrznym Biblioteki.

Nowa organizacja wewnętrzna wprowadza stanowisko Zastępcy Dyrektora, nadzorującego działalność podstawową instytucji, funkcjonowanie kontroli zarządczej, stosowanie procedur udzielania zamówień publicznych oraz podejmowanie inicjatyw zmierzających do pozyskiwania dodatkowych środków finansowych.

Aktualna struktura wewnętrzna to również nowe komórki organizacyjne, zmieniony podział zadań w instytucji, a w konsekwencji nowy podział zadań i czynności dla pracowników. Obecnie w strukturze organizacyjnej MBP w Katowicach funkcjonują następujące komórki organizacyjne:

- 1) Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów,
- 2) Dział Metodyki, Analiz i Promocji,
- 3) Dział Obsługi Sieci i Kontroli Zbiorów,
- 4) Dział Informatyczny,
- 5) Dział Administracyjno – Gospodarczy,
- 6) Dział Spraw Osobowych i Socjalnych,
- 7) Dział Finansowo – Księgowy,
- 8) Pracownia Plastyczna,
- 9) Samodzielne stanowisko Bibliotekarz Systemowy,
- 10) Samodzielne stanowisko do spraw bibliografii miasta,
- 11) Samodzielne stanowisko – Radca Prawny,
- 12) Samodzielne stanowisko do spraw BHP,
- 13) Filie biblioteczne (35).

Inne wewnętrzne dokumenty wprowadzone w 2013 r. to:

- Regulamin wynagradzania,
- Polityka bezpieczeństwa w zakresie ochrony danych osobowych,
- Instrukcja zarządzania systemem informatycznym,
- Regulamin ZFSS,
- Instrukcja kontroli zarządczej wraz z Polityką rachunkowości.

Wyróżnienia, podziękowania dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach

- Podziękowania dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach od Fundacji Zbigniewa Herberta za udział w I edycji ogólnopolskiej akcji społecznej „Czytam w podróży... Herberta” (26 lutego 2013 r.)
- Wyrazy Uznania dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach od Naczelnika Wydziału Promocji Urzędu Miasta Katowice – Waldemara Bojaruna za współorganizację WIELKIEJ MAJÓWKI pod hasłem EKOODPOWIEDZAILNIE w Katowickim Parku Leśnym Dolina Trzech Stawów w dniach 3-5 maja 2013 (8 maja 2013 r.)
- Podziękowania dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach od Rzymsko-Katolickiej Parafii Podwyższenia Świętego Krzyża i Matki Boskiej Uzdrawienia Chorych na Osiedlu Tysiąclecia w Katowicach za współpracę przy organizacji XI Festynu Parafialnego (31 maja 2013 r.)
- Dyplom Uznania dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach od organizatorów konkursu Fundacji ABCXXI Cała Polska czyta dzieciom i Kopali Soli Wieliczka za życzliwość i wsparcie organizacji I Ogólnopolskiego Konkursu Czytelniczego „Książka – przyjaciel prawdziwy” (3 czerwca 2013 r.)
- Podziękowania dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach Filii nr 26 od Świątlicy św. Agaty za organizowanie zajęć z elementami biblioterapii w roku szkolnym 2012/2013 dla dzieci ze Świątlicy św. Agaty (lipiec 2013 r.)
- Podziękowanie dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach Filii nr 26 od Rady Jednostki Pomocniczej nr 18 za współpracę podczas „BIWAKU DLA DZIECI I MŁODZIEŻY DZIELNICZY MURCKI LATO 2013”, który odbył się w dniach 29-31 sierpnia 2013 roku
- Podziękowania dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach od Instytucji Kultury Katowice - Miasto Ogrodów za wkład, zaangażowanie i nieocenioną pomoc w organizacji Narodowego Czytania Fredry 2013 (wrzesień 2013 r.)
- **Dyplom dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach za zorganizowanie pikniku i zwycięstwo w konkursie „Sieciaki na Wakacjach 2013” w ramach współpracy z Fundacją Orange oraz Fundacją Dzieci Niczyje (wrzesień 2013 r.)**
- Dyplom dla Oddziału Książki Mówionej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach od Polskiego Związku Niewidomych z serdeczną wdzięcznością i gratulacjami z okazji przyznania zaszczytnego tytułu Przyjaciela Niewidomych (15 października 2013 r.)
- Podziękowania dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach od Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach za zaangażowanie i pomoc w promowaniu tak szlachetnej idei jaką jest honorowe oddawanie krwi poprzez włączenie się w Wampiriadową akcję krwiodawstwa (29 października 2013)
- Podziękowania od Dyrekcji Zespołu Szkół Specjalnych nr 11 w Katowicach za przeprowadzenie zajęć dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie ze szkoły podstawowej i gimnazjum oraz dla uczniów z autyzmem – wysoko funkcjonujących ze szkoły podstawowej przez pracowników Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach Filii nr 3 (29 listopada 2013 r.)
- Dyplom Uznania od Fundacji ABCXXI dla Pani Katarzyny Piaseckiej oraz Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach za zdobycie Wyróżnienia w Konkursie na najlepiej przeprowadzoną kampanię „Cała Polska czyta dzieciom” w roku szkolnym 2012/2013 (16 grudnia 2013 r.)

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej

W 2013 roku nie nastąpiły zmiany w lokalizacji filii Biblioteki pomimo starań dotyczących przeniesienia Filii nr 12 z lokalu na I piętrze pawilonu handlowego przy ul. Barlickiego 5 do pomieszczeń w pawilonie wolnostojącym przy ul. Witosa 18 b. Po otrzymaniu od Prezydenta Miasta Katowice zgody na realizację inwestycji zlecono w grudniu opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania pn.: „Przebudowa klubu osiedlowego przy ul. Witosa 18 b na potrzeby Filii bibliotecznej nr 12 MBP w Katowicach”, która obejmuje część architektoniczno-konstrukcyjną, instalację elektryczną, komputerową, telefoniczną, wodno-kanalizacyjną, c.o. i wentylację. Obiekt zostanie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Został również złożony wniosek o pozwolenie na budowę. Realizacja przewidziana jest na I półrocze 2014 r.

Zakup nowych sprzętów:

Poza zakupami związanymi z automatyzacją i komputeryzacją filii wymienionych w pkt. 3, zakupiono: samochód Ford Transit Custom, telefony bezprzewodowe, odśnieżarki, kosę spalinową, wentylatory, grzejniki konwektorowe, wyposażenie do serwerowni w Dyrekcji.

Remonty i modernizacje w 2013 r.:

1. Remont strefy wejścia do pomieszczeń Dyrekcji polegający na wymianie drzwi wejściowych, płytek w holu oraz pomalowaniu korytarza.
2. Realizacja zadania inwestycyjnego pn.: „Zagospodarowanie terenu działki Filii bibliotecznej nr 14 przy ul. Piastów 20 w Katowicach” na podstawie opracowanego projektu. Zakres prac obejmował: usunięcie zniszczonych nawierzchni asfaltowych, splantowanie i wyrównanie terenu, wykonanie ścieżek spacerowych z kostki betonowej oraz nawierzchni żwirowych, zakup i montaż elementów małej architektury (ławek, altany, mini estrady, koszy), wykonanie ogródka skalnego, posadzenie trawy, drzew, krzewów, wykonanie instalacji automatycznego nawadniania oraz instalacji oświetlenia parkowego, wykonanie części sportowej ze stołem do tenisa oraz części rekreacyjnej z miejscem do grillowania. W celu zabezpieczenia terenu i budynku zamontowana została instalacja monitoringu zewnętrznego.
3. Remont Filii bibliotecznej nr 11 przy ul. Grażyńskiego 47. Zakres prac obejmował: wymianę podłóg, malowanie ścian i sufitów.
4. W celu poprawienia estetyki pomieszczeń systemem gospodarczym pomalowano pomieszczenia w Filii bibliotecznej nr 9, 27, 35.

2. Komputeryzacja

Zadania z zakresu komputeryzacji wykonuje i nadzoruje Dział Informatyczny, którego pracownicy administrują i konfiguracją sieci, zarządzają programami operacyjnymi oraz serwerami biblioteki, oprócz tego pełnią nadzór nad sprawnym działaniem sprzętu komputerowego.

Dział prowadzi również sprawy związane zakupem sprzętu komputerowego i oprogramowania, wykonuje bieżącą archiwizację baz danych i zasobów systemowych, utrzymuje kontakty z autorami programów, dostawcami sprzętu i Internetu.

W roku 2013 roku Dział Informatyczny realizował następujące zadania:

- przygotowanie infrastruktury Filii nr: 5MŁ, 18, 19, 21, 22, 24, 26, 31 i 33 do uruchomienia wypożyczalni elektronicznej (reorganizacja sieci logicznej, konfiguracja urządzeń, drukarek);

- migracja oprogramowania systemowego Windows 2003 serwera księgowości na platformę Windows 2012 (migracja bazy danych i oprogramowania finansowo - księgowego);
- aktualizacja systemu bibliotecznego „Prolib M21”;
- reinstalacja systemu komputerowego w 75 komputerach;
- aktualizacja strony MBP i BIP;
- reorganizacja sieci LAN w Filii nr 11 po remoncie;
- wydruk kart czytelniczych w ilości 13 416 szt.;
- bieżące naprawy i konserwacje sprzętu komputerowego i sieciowego;
- codzienna analiza logów w serwerach WWW, poczty oraz DNS, poprawa zabezpieczeń;
- reorganizacja pomieszczenia serwerowi.

W 2013 r. zakupiono, m. in.:

1. Sprzęt - urządzenie wielofunkcyjne Minolta Konica Bizhub C 284, 3 laptopy, 8 komputerów, 5 firewalli, 3 urządzenia wielofunkcyjne, 6 drukarek igłowych, 9 czytników kodów kreskowych,
2. Oprogramowanie - 180 licencji programu antywirusowego NOD32, moduł BIBLIOGRAFIA M21 systemu „Prolib”, 2 licencje programu graficznego Adobe Creative Suite 6 Design Standard, oprogramowanie Windows Serwer 2012 oraz aktualizacje do: programu Symfonia. Finanse i Księgowość, Systemu Informacji Prawnej Legalis i bazy Inforflex.

Wszystkie prace i wydatki były planowe i miały na celu:

1. wykrywanie, zapobieganie i korygowanie błędów związanych z przetwarzaniem i przepływem informacji w systemach i aplikacjach użytkowych wspomagających pracę Biblioteki,
2. wdrażanie narzędzi zapewniających bezpieczeństwo danych i systemów informatycznych,
3. minimalizowanie ryzyka wystąpienia awarii i niestabilnej pracy systemów informatycznych, zabezpieczenie baz danych.

Ponadto MBP w Katowicach pozyskała dodatkowe środki i sprzęt:

1. Dotacja w wysokości **19 800 zł** w ramach programu „Kraszewski Komputery dla bibliotek 2013” z Instytutu Książki na zakup 7 zestawów komputerowych do Działu Opracowania i Gromadzenia Zbiorów oraz urządzenia typu firewallle przeznaczone do Filii nr13 i 35. Dzięki temu stanowiska pracy bibliotekarzy zostały wyposażone w nowoczesny sprzęt umożliwiający bieżące katalogowanie i dokończenie retrokonwersji zbiorów, udostępnienie 100% zbiorów on-line oraz uruchomienie elektronicznej obsługi czytelnika we wszystkich filiach.
2. Sprzęt - 26 zestawów komputerowych i 7 urządzeń wielofunkcyjnych oraz umeblowanie o łącznej wartości **171.374,34 zł** dla Telecentrum w Filiach nr: 6, 7, 11, 15, 23, 27, 30 w ramach II etapu projektu pt.: „Budowa w Katowicach sieci Publicznych Punktów Dostępu do Elektronicznych Usług Administracji Publicznej”. Projekt ten został sfinansowany ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.
3. Refundacja kosztów połączeń internetowych w wysokości **66.905,31 zł** w programie *Akademia Orange dla bibliotek* Fundacji Orange.

Ankieta - Komputeryzacja w załączeniu.

4. Zbiory biblioteczne

Stan zbiorów na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Rodzaj zbiorów	2012	2013	uwagi
	Ilość	Ilość	
KSIĄŻKI			
D – Literatura dla dorosłych	391.737	386.702	
M – Literatura dla dzieci i młodzieży	143.264	140.083	
P – Literatura popularnonaukowa	350.179	330.995	
Razem książki	885.180	857.780	
ZBIORY SPECJALNE			
Materiały audiowizualne, w tym:	14.972	12.271	
filmy na kasetach VHS	110	0	Filia nr 32
Nagrania dźwiękowe (muzyka) płytach CD/DVD	72	72	Filia nr 32
Nagrania dźwiękowe (muzyka, bajki, lekcje jęz. obcych i inne) na kasetach magnetofonowych	2.118	1.608	Filia nr 32
Nagrania dźwiękowe (muzyka, bajki, lekcje jęz. obcych i inne) na płytach analogowych	2.701	0	Filia nr 32
Książki mówione na płytach CD/DVD	4.259	4.976	Filie nr: 1,9,11,13, 25,32,35,5Mł
książki mówione na kasetach magnetofonowych	4.115	4.018	Filie nr: 1, 32
książki mówione w formacie CF	1.597	1.597	Filia nr 1
Dokumenty elektroniczne, w tym:	700	700	
multimedia (np. słowniki, encyklopedie)	700	700	Centrala
programy edukacyjne (np. do nauczania języków obcych)			
gry komputerowe			
Razem zbiory specjalne	15.672	12.971	

4.1. Polityka gromadzenia zbiorów.

W 2013 roku fundusze na zakup książek pochodziły z następujących źródeł:

Urząd Miasta Katowice – **184.883,33 zł**,

Dotacja w Programie Biblioteki Narodowej "Zakup nowości wydawniczych do bibliotek" ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego – **130.200,00 zł**

Łącznie środki finansowe w wysokości **315.083,33 zł** pozwoliły na zakup **15.012 vol.** a średnia cena zakupionej książki wynosiła **20,98zł** (średnia cena książki kupionej w 2012 r. wynosiła 20,85).

Wskaźnik zakupu na 100 mieszkańców Katowic wynosi 4,9 (w 2012 r. – 6,1) przy liczbie 305.995 stałych mieszkańców Katowic.

Książki kupowane były za pośrednictwem firm: PLATON Sp. z o.o. oraz AZYMUT Sp. z o.o., po przeprowadzonych postępowaniach o zamówieniach publicznych w trybie przetargu nieograniczonego.

W poszczególnych kwartałach 2013 roku zakup kształtował się następująco:

Kwartał 2013	Ilość zakupionych książek	Kwota (zł)	Średnia cena (zł)
I kwartał	784	17.387,17	22,17
II kwartał	3.692	79.040,04	21,40
III kwartał	2.948	66.411,48	21,96
IV kwartał	7.588	152.244,64*	20,53
Razem	15.012	315.083,33	20,98

* - W IV kwartale 2013 r. wydatkowano całą kwotę dotacji MKiDN.

Z funduszy samorządowych, czyli kwoty **184.883,33** zł zakupiono łącznie 8.416 vol. (średnia cena 21,96 zł), z czego w PLATONIE i AZYMUCIE wydano **183.623,73** zł na zakup 8.414 vol. (średnia cena 21,82 zł), a poza umowami wydano **259.60** zł na zakup 2 vol. (średnia cena 129,80 zł). Zakupione z tej kwoty książki stanowiły kontynuacje i subskrypcje (Towarzystwo Naukowe KUL).

W ramach realizacji zadania w Programie Biblioteki Narodowej "Zakup nowości wydawniczych do bibliotek" zakupiono łącznie **6.596 vol.** za kwotę **130.200,00** zł (średnia cena jednego vol. 19,73 zł). Jedną trzecią kwoty wydaliśmy na literaturę dla dzieci i młodzieży.

Struktura książek kupionych z tej dotacji przedstawia się następująco:

-naukowe 836 vol. –12,68%

-dziecięco-młodzieżowe 2.873 vol. – 43,77%

-beletrystyka (klasyka - lektury, książka obcojęzyczna) 2.887 vol. – 43,551%

Wszystkie książki zakupione z omawianej dotacji zasilły księgozbiory filii bibliotecznych.

Polityka zakupu książek w 2013 roku preferowała przede wszystkim nowości literatury pięknej dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży. Literatura naukowa była kupowana w mniejszej ilości, ponieważ zainteresowanie obecnością książek naukowych w bibliotekach ulega (jak wynika min. z dezyderat) wyraźnemu zmniejszeniu z roku na rok. Czytelnicy w minimalnym stopniu wykazywali zainteresowanie księgozbiorem podręcznym, w związku z czym w zakupy tego typu pozycji ograniczyliśmy do minimum.

W porównaniu do lat poprzednich zwiększono również zakup książek obcojęzycznych do liczby 65 vol., dary 356.

Zakup książek był dokonywany na podstawie ofert dostawców wybranych w postępowaniu przetargowym, którzy uzupełniali swoją ofertę prezentowaną w Internecie o specjalne zamówienia Biblioteki. Przy zakupie kierowano się przede wszystkim dezyderatami zgłaszanymi przez kierowników filii oraz bezpośrednimi zapytaniami czytelników, recenzjami książek zawartymi w prasie fachowej, a także rozeznaniem rynku dokonywanym przez pracowników Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów.

Przyrost zbiorów książkowych w 2013 roku:		
zakup	15.012 vol.	315.083,33 zł
dary	6.927 vol.	158.497,62 zł
zamiany	465 vol.	9.566,83 zł
inne	208 vol.	2.562,74 zł
razem	22.612 vol.	485.710,52 zł

Struktura przybytków książkowych:

Beletrystyka – 13.233 vol. - 58,52 %

Literatura popularnonaukowa – 4.356 vol. - 19,26 %

Literatura dla dzieci i młodzieży - 5.023 vol. - 22,22 %

Razem: 22.612 vol. - 100%

Zbiory pozaksiążkowe 2013 rok

Do zbiorów książki mówionej zakupiono 706 zestawów (tytułów) audiobooków na CD za kwotę 15.859,02 zł - średnia cena jednego zestawu 22,46 zł oraz pozyskano 23 tytuły o wartości 450,38 zł.

Wśród zakupionych audiobooków znalazło się 9 tytułów obcojęzycznych na kwotę 483,66 zł. Audiobooki, oprócz Oddziału Książki Mówionej Filii nr 1, kupowane były także dla 5 filii uniwersalnych nr: 9,11,13,25,32 oraz dla Filii nr 35 (obcojęzycznej) i Filii nr 5 Młodzieżowej.

Ogółem przybyło do zbiorów 730 zestawów na kwotę 16.329,39 zł.

4.2. Prenumerata czasopism – potrzeby a realia.

Na prenumeratę czasopism w 2013 roku wydatkowano kwotę 39.554,69 zł w tym 3.988,21 zł na czasopisma obcojęzyczne.

Obejmowała ona 167 tytułów prasy krajowej i 6 tytułów prasy w językach obcych. Dla porównania w 2012 roku wydatkowano kwotę 52.462,66 zł na 282 tytuły prasy krajowej i 7 tytułów prasy obcojęzycznej.

Prenumerata realizowana była po podpisaniu umów z Ruchem S.A. oddział w Katowicach i EuroPress w Warszawie. Na prenumeratę 167 tytułów prasy krajowej dostarczanej przez Ruch S.A. - wydatkowano kwotę 35.566,48 zł. Czasopismo ZIN – kupowano bezpośrednio u wydawcy i wydano na ten cel 114,00 zł.

Wszystkie filie otrzymywały w darze miesięcznik „Śląsk”(dar UM Katowice).

Z uwagi na ograniczone fundusze na zakup prasy w zamówieniach prenumerowanych tytułów starano się ujmować przede wszystkim tytuły prasy fachowej bibliotekarskiej oraz dzienniki dla wszystkich filii bibliotecznych, natomiast czasopisma o charakterze informacyjnym, hobbystycznym, popularnym i rozrywkowym dla większych placówek – po przeprowadzonej analizie poczytności czasopism. Wśród tytułów prasy fachowej były: Bibliotekarz, Poradnik Bibliotekarza, Biblioteka w Szkole, Guliwer, Magazyn Literacki Książki, Nowe Książki oraz Zagadnienia Informacji Naukowej.

4.3. Stan reklasyfikacji zbiorów.

Wszystkie zbiory książkowe oraz książka mówiona opracowywane były w formacie MARC21 systemu PROLIB. Przy opracowaniu formalnym wykorzystywane są normy arkusza PN-N-01152 właściwe poszczególnym kategoriom zbiorów. Do opracowania rzeczowego stosowana jest klasyfikacja dziesiętna według tablic UDC PO58 oraz hasła przedmiotowe według JHP BN.

W roku 2013 powstały 78,641 nowe rekordy, w tym 56.029 dla starego zasobu, 22.612 rekordów wydawnictw zwartych oraz 730 rekordów dokumentów dźwiękowych.

Na bieżąco wprowadzano do bazy programu PROLIB nowe hasła przedmiotowe i określniki oraz modyfikowano bazę haseł przedmiotowych.

Zakończono retrokonwersję zbiorów Filii: 5Mł., 18, 19, 21, 22, 24, 26, 31, 33

W katalogu OPAC Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach dokonano wszystkich koniecznych zmian zawartych w tablicach UDC-PO58 w stosunku do tablic UDC-PO22. Katalogów kartkowych nie prowadzimy. Zbiory wszystkich filii za wyjątkiem zbiorów zlokalizowanych w Filiach nr: 35, Oddziale Książki Mówionej Filii nr 1 oraz Czytelni w Filii nr 13 - dostępne są on-line w katalogu OPAC ze strony www.mbp.katowice.pl. Zakończenie reklasyfikacji zbiorów zaplanowano do końca 2014 r.

W załączeniu formularz - **Stan prac reklasyfikacyjnych na dzień 31.12.2013 r.**

5. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna

Porównanie wyników za lata 2012/2013

Dane	Stan na 31.12.2012 r.	Stan na 31.12.2013 r.	+/-
Liczba filii bibliotecznych	35	35	Bez zmian
Stan zbiorów	901.903	857.780	- 44.123
Liczba czytelników	68.107	65.930	- 2.177
Liczba czytelników do lat 15	10.337	10.257	- 80
Odwiedziny w bibliotece	652.584	807.892	+ 155.308
Liczba wypożyczeń ogółem:	1.239.342	1.196.534	- 42.808
W tym			
Literatura piękna dla dzieci:	170.124	163.069	- 7.055
Literatura piękna dla dorosłych	856.448	841.588	- 14.860
Literatura popularnonaukowa i naukowa	212.770	191.877	- 20.893
Liczba wypożyczeń czasopism	47.189	49.124	+1.935
Liczba wypożyczeń zbiorów specjalnych	24.464	26.922	+2.458
Liczba użytkowników Internetu:	56.454	58.353	+ 1.899
Udostępnienia prezencyjne:			
książek	61.364	59.639	- 1.725
czasopism nieoprawnych	74.852	77.788	+ 2.936
zbiorów specjalnych	1.601	1.618	+17
udzielonych informacji	42.003	52.001	+ 9.998
odwiedziny	68.092	117.168	+ 49.076

5.1. Zasięg czytelnictwa; obserwowane preferencje czytelnicze.

Miejska Biblioteka Publiczna obejmuje swoim zasięgiem większość dzielnic Katowic. Zaspokaja przede wszystkim potrzeby czytelnicze w zakresie literatury pięknej dla dzieci i dorosłych oraz pozycji popularnonaukowych. Polityka gromadzenia zbiorów zapewnia czytelnikom sieci dostęp do najważniejszych publikacji ukazujących się na rynku również tych, które są intensywnie promowane w mediach. Dzięki katalogowi internetowemu, czytelnicy mogą sprawdzić, gdzie dana pozycja jest dostępna. Nawet jeśli nie znajdą jej w najbliższej filii, mogą ją wypożyczyć w innej. Ten proces sprawia, że czytelnicy odwiedzają filie w różnych dzielnicach Katowic, niekoniecznie w miejscu zamieszkania.

Nasza oferta jest na tyle różnorodna i ciekawa, że część filii odwiedzanych jest przez mieszkańców innych miast Aglomeracji Górnośląskiej, takich jak: Tychy, Mysłowice, Chorzów, Ruda Śląska, Sosnowiec. Nie dotyczy to wyłącznie filii znajdujących się w centrum Katowic, których czytelnicy często mieszkają w innym mieście, ale pracują w pobliżu naszych placówek.

Zauważamy również, że istnieją Osiedla Katowic, w których należałoby rozważyć powstanie filii MBP. Okolice ulic Śląskiej/Warmińskiej lub Kijowskiej/ Kruczej/ Panewnickiej (Ligota) pozostają bez prężnie działającego ośrodka kultury. Czytelnicy muszą przebyć długą drogę do naszych filii w odległej części Ligoty, aby skorzystać ze zbiorów Biblioteki. Należy zauważyć, że wymienione osiedla znacząco rozrosły się w stronę Rudy Śląskiej. Notujemy olbrzymie zapotrzebowanie społeczne mieszkańców tych okolic na instytucję kultury, taką jak biblioteka.

W specyficznej sytuacji są filie szpitalne, których zasięg jest ograniczony prozaiczną przyczyną – wysokością kontraktów NFZ dla szpitali. W ostatnich miesiącach każdego roku zbiory są tam rzadziej wypożyczane i przez mniejszą ilość osób. Dzieje się tak tylko dlatego, że szpitale nie mają już funduszy na leczenie hospitalizacyjne pacjentów.

Na preferencje użytkowników Biblioteki znacząco wpływają tendencje przenikające z rynku wydawniczego. Kultura znana z mediów w skomercjalizowanym wydaniu, kształtuje czytelnika, który najczęściej sięga po tzw. literaturę rozrywkową. Trend ten dotyczy nie tylko najmłodszych odbiorców usług Biblioteki, ale również i ich rodziców. Wzorce lansowanych wyborów czytelniczych silnie oddziałują na całe pokolenia. Presja bycia nowoczesnym, bezrefleksyjna pogoń za tym co modne, odnajduje przełożenie w sferze wyborów czytelniczych. W związku z tym czytelnicy najczęściej sięgają po to, co czytają inni, najczęściej z polecenia koleżanki, przyjaciółki, sąsiadki. Obserwujemy swoiste mody czytelnicze, które są tym intensywniejsze, jeśli dana pozycja została zekranizowana. Reguła ta nie dotyczy wszystkich czytelników, jednak niewątpliwie większości.

Aby omówić preferencje czytelnicze podzielono czytelników na grupy: dzieci, młodzież, dorośli.

Trendy wśród dzieci młodszych (oraz ich rodziców) :

- najmłodsze dzieci czytają wiersze, bajeczki, opowiadania z bohaterami znanymi z telewizji, np.: książki o Scooby Doo, Martynce, Little Pony, Rybce Mini Mini, Franklinie, Kreciku, Warto zauważyć, że w tej grupie wybory dzieci często nie są weryfikowane przez rodziców - rodzice przychodzący z dziećmi do biblioteki często nie uczestniczą w wyborze książek, nie są też skłonni skorzystać z doradztwa bibliotekarza.

Zaobserwowano też zainteresowanie dzieci młodszych książkami z serii *Zmierzch* i innymi dla starszego odbiorcy - chcą je wypożyczyć!

- drugi trend tworzą rodzice najmłodszych dzieci, którzy często wybierają dla nich książki. Są to pozycje, które sami znają z dzieciństwa. Szukają ukazujących się wznowień, np.: seria „Poczytaj mi mamo!”, wiersze Brzechwy czy Tuwima. Korzystają z pomocy bibliotekarzy w zakresie doboru książek dla swoich pociech i są zadowoleni z polecanych pozycji.

- rośnie grupa rodziców, która aktywnie wspiera swoje dzieci w inicjacjach i poszukiwaniach literackich, rodzice ci preferują książki wydawnictw: *Dwie Siostry*, *Zakamarki*, *Wytwórnia*, *Muchomor*, *Bona*, których książki wyróżniają się przemyślaną szatą graficzną i niebanalną treścią. Ci rodzice niechętnie pozwalają dziecku na wypożyczanie „disneyów”.

- starsze dzieci, które już czytają samodzielnie, chętnie sięgają po książki o pojazdach, statkach i samolotach, po opowiadania z dużą dawką inteligentnego humoru, „horror” dla dzieci, czy opowieści o zwierzętach.

Można zaobserwować kształtowanie się gustu czytelniczego dzieci. W tym okresie zaczynają wybierać pozycje posiadające cechy konkretnego gatunku lub rodzaju literackiego:

- książki z wątkiem detektywistycznym (Grzegorz Kasdepke *Przygody Detektywa Pozytywki*, Martin Widmark *Tajemnica kina*, *Tajemnica mumii*),

- wiersze (Michał Rusinek *Wierszyki domowe*, Julian Tuwim *Pan Maluśkiewicz i wieloryb*),
O dobrych obyczajach i wychowaniu (Agnieszka Frączek *Kanapka i innych wierszy kapka*, *Dobre obyczaje czyli Z przyrodą za pan brat*),

- opowieści o zwierzętach (Holly Webb *Czaruś mały uciekinier*, *Wróc Alfiku*), seria z Kotem Findusem,

- serie wydawnicze *Koszmary Karolek*, *Magiczny Domek na Drzewie* M.P. Osborne, książki D. Rekosza z serii *Mors*, *Pinky i...*, seria *Olivier Moon i...*, *Detektyw Kefirek*, *seria o Kapitanie Fox* Roberta Innocenti,

- książki popularnonaukowe z wielu dziedzin: wciąż popularne są serie *Tak żyli ludzie*, *Patrzę*, *Podziwiam*, *Poznaję*, *Strrraszna Historia*, *Nazywam się*, *Monstrualna Erudycja*.

Trendy wśród młodzieży:

Ta grupa czytelników stawia przed Biblioteką duże wyzwanie. Jej przedstawiciele posiadają już tzw. gust czytelniczy. Mają nawyki, preferencje, ulegają wpływowi mód czytelniczych. Są to użytkownicy szczególnie wrażliwi na trendy popkultury, wizerunek biblioteki, jej otoczenie. Można już zauważyć różnicowanie się gustów dziewcząt i chłopców. Chłopcy częściej sięgają po fantastykę i książki przygodowe, dziewczęta chętniej czytają książki obyczajowe traktujące o problemach ich rówieśników.

- tylko serie: *Monster High*, *High School Musical*, *Hannah Montana*, *Klątwa tygrysa* C. Houck, seria *Pretty Little Liars* S. Shepard, seria *Plotkara* C. von Ziegesar, *Nie dla mamy nie dla Taty*, *Pamiętnik księżniczki* M. Cabot, *Klątwa tygrysa* C. Houck, seria *Cherub*; *Antykwariat ze starymi mapami* U. Moore. Grupa ta unika jednak podobnych książek, jeśli akcja rozgrywa się w polskich realiach.

- książki z tzw. wątkiem wampirycznym lub dotyczącym wydarzeń nadprzyrodzonych, np.: *Pamiętniki wampirów* L. J. Smith, *Seria Błękitnokrwisici* Melissa De La Cruz., *seria Zmierzech*, Mead R. cykl *Akademia wampirów*.

- książki, które posiadają filmowe lub serialowe adaptacje: S. Collins *Igrzyska śmierci*, cykl książek o Sookie Stackhouse autorstwa Ch. Harris, np.: *Martwy w rodzinie*, *Martwy jak wróg*, *Gra o Tron* G.R.R. Martina, *Hobbit*, *czyli tam i z powrotem* J. R. R. Tolkiena.

- fantastyka i fantasy: P. Brett *Malowany człowiek*, *Pustynna włócznia*, A. Sapkowski *saga o Wiedźminie*, *saga Wybrani* C. J. Daugherty, C. Clare *seria Dary Anioła*, T. Canavan *Trylogia Czarnego Maga*, *Seria Uniwersum Metro 2033*. Niesłabnącym powodzeniem cieszą się także książki T. Pratchetta, A. Pilipiuka, J.K.R. Rowling.

- powieści polskich autorów (A. Onichimowska, E. Nowacka, M. Gutowska-Adamczyk, D. Terakowska, M. Fox)

- powieści i pamiętniki dotyczące narkomanii - tu od lat prym wiedzie *Pamiętnik Narkomanki*, *Ćpun* M. Burgess, a ostatnio *Diler* Cameron White.

- istnieje grupa młodych czytelników, którzy sięgają po klasykę literatury i nie sugerują się modnymi obecnie trendami czytelniczymi (Alfred Szklarski *Tomek na Czarnym Łądzie*, Karol May *Winnetou*, Jack London).

Trendy wśród czytelników dorosłych

Dorośli czytają przede wszystkim dla przyjemności. Najczęściej wypożyczają literaturę rozrywkową: romanse, kryminały, horrory, książki obyczajowe, sensacyjne, podróżnicze, biograficzne, literaturę faktu. Często pytają o bestsellery reklamowane w mediach.

Główne trendy zaobserwowane w sferze beletrystyki podzielone ze względu na tematykę:

- niesłabnące zainteresowanie tzw. kryminałami skandynawskimi autorstwa: C. Lackberg, J. Nesbo, H. Mankella, S. Larssona, Y. Sigurdardottir, M. Sjowall, H. Neseser,
- literatura sensacyjna i kryminały: H. Coben, T. Gerritsen, J. Patterson
- ekranizacje kinowe *Gra o Tron* G.R.R. Martina, *Hobbit, czyli tam i z powrotem* J. R. R. Tolkiena, cykl Millennium S. Larssona, *Życie Pi* Y. Martela,
- powieści autorów, którzy otrzymali nagrody literackie, np.: J. Bator, S. Twardoch.
- kobiety preferują literaturę obyczajową z wątkami romansowymi: cykl *Cukiernia Pod Amorem* M. Gutowskiej, książki M. Ulatowskiej, K. Michalak, J. Picoult, D. Steel oraz S. Montefiore. Romanse historyczne P. Gregory lub N. Roberts.
- nieustające zainteresowanie powieścią erotyczną *Pięćdziesiąt twarzy Greya* E.L. James oraz innymi pozycjami, które zostały wydane na fali popularności tego typu literatury.
- powieści biograficzne o tragicznych losach kobiet arabskich lub o kobietach, które wyszły za Arabów, np.: książki T. Valko.
- mężczyźni preferują literaturę sensacyjną i przygodową typu: D. Brown z najpoczytniejszą pod koniec roku 2013 książką *Interno*, K. Follett, C. Cussler. Zaobserwowaliśmy, że często padają również pytania o polskich autorów takich jak: K. Kotowski, V. Severski, Z. Miłoszewski.

Literatura popularnonaukowa:

- książki historyczne takich autorów, jak: S. Koper: *Alkohol i muzy, Polskie piekielko, Wpływowe kobiety Drugiej Rzeczypospolitej*, J. Watała: *Czerwona księżniczka*,
- biografie osób znanych z telewizji i polityki, ale również muzyków, aktorów, pisarzy, naukowców np.: S. Hołownia: *Bóg, kasa i rock'n'roll, Ludzie na walizkach, Niebo dla średniozaawansowanych, Wszystko w porządku*, książki D. Wałęsowej, A. Passent,
- książki podróżnicze i socjologiczne, np.: M. Wojciechowskiej, J. Kreta, B. Pawlikowskiej, P. Kraśko.

Czytelnicy dorośli dokonują najczęściej wyboru spośród książek uznawanych za bestsellery oraz zawsze atrakcyjnych nowości wydawniczych. Duży wzrost zainteresowania odnotowujemy, jeśli książki zostały lub zostaną zekranizowane.

Wśród dorosłych istnieją grupy, które stale zainteresowane są pozycjami z klasyki literatury lub wybranymi gatunkami: kryminał, romans, powieść historyczna, horror. Oprócz tych pozycji bardzo chętnie czytają reportaże, pamiętniki, eseistykę, powieści biograficzne (kobiety Wschodu). Z literatury popularnonaukowej czytelnicy najczęściej wybierają:

- biografie różnego typu - zarówno postaci historycznych, muzyków, aktorów, pisarzy, naukowców.
- literaturę podróżniczą,
- książki psychologiczne
- pedagogiczne.
- pozycje autorów, którzy są laureatami prestiżowych nagród.

Z naszych obserwacji wynika również fakt, że ilość czytelników aktywnych, sięgających po więcej niż sześć tytułów rocznie, zmniejsza się.

5.2. Wybrane przykłady wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych.

Biblioteka prowadzi różne formy pracy z książką, proponuje czytelnikom udział w spotkaniach z pisarzami, poetami, redaktorami, podróżnikami, spotkaniach czytelniczych, koncertach, wystawach, zajęciach edukacyjnych i konkursach. Uczestniczymy w kampaniach ogólnopolskich i włączamy się w inicjatywy kulturalne oraz społeczne miasta. Udział w imprezach jest bezpłatny.

Formy pracy z książką dla czytelników dorosłych

Spotkania autorskie

- W ramach Programu „Dyskusyjne Kluby Książki” odbyły się następujące spotkania z pisarzami – **Zofią Beszczyńską** (18 lutego 2013 r., Filia nr 14), **Krzysztofem Vargą** (8.03 2013 r., Filia nr 14), **Markiem Bieńczykiem** (8.04.2013 r., Filia nr 14) oraz **Jerzym Skoczylasem** (19.06.2013 r., Filia nr 32), **Agatą Passent** (21.09.2013 r., Filia 14) oraz **Marią Ulatowską** (11.10.2013 r., Filia nr 32) – refundowane przez Instytut Książki,
- **Spotkanie z Mariuszem Wilkiem** – polskim dziennikarzem, pisarzem, eseistą i podróżnikiem. Autorem książek: *Konspira. Rzecz o podziemnej "Solidarności"*; *Black'n Red*; *Wilczy Notes. Zapiski sołowieckie 1996-1998*; *Wołoka, Dom nad Oniego, Tropami rena, Lotem gęsi*. Spotkanie poprowadził Marian Sworzeń - członek Polskiego PEN Clubu, laureat Nagrody Literackiej Gdynia 2012, (15 kwietnia 2013 r., Filia nr 32);
- **Krótką historią katowickich ulic** – spotkanie z Michałem Bulsą i Grzegorzem Grzegorkiem – autorem książki *Ulice i Place Katowic*, (16 maja 2013 r., Filia nr 36);
- **Spotkanie z Mariuszem Szczygłem** – polskim dziennikarzem, reportażystą, pisarzem, laureatem Europejskiej Nagrody Literackiej. Od 2004 r. redaktorem „Dużego Formatu”. W latach 1995–2001 prowadził talk-show „Na każdy temat” w TV Polsat. Autor książek: *Niedziela, która zdarzyła się w środę*, *Gottland, antologia 20. 20 lat nowej Polski w reportażach według Mariusza Szczygła*, *Kaprysyk. Damskie historie*, *Zrób sobie raj* oraz *Laska Nebeski*, (20 maja 2013 r., Filia nr 14);
- **Ligota i Panewniki na starych pocztówkach i fotografiach** - spotkanie autorskie i promocja książki Grzegorza Płonki autora min. *Małej (wielkiej) ojczyzny* i *Zarysu dziejów Ligoty i Panewnika od zarania do czasów współczesnych*, (26 września 2013 r., Filia nr 32)

Inne wybrane spotkania:

- **Wieczór kolęd** – wystąpiła Ewa Pytel-Polak (10 stycznia 2013 r., Filia nr 36);
- **Łza z policzka Indii** – relacja Joanny i Artura Morawców z podróży po Sri Lance i Malediwach - projekcja zdjęć (30 stycznia 2013 r., Filia nr 16);
- **Chiny** – Alicja i Janusz Murzynowscy opowiedzą o swojej podróży do Państwa Środka (7 lutego 2013 r., Filia nr 36);
- **Powiedz mi jak mnie kochasz...** – popołudniowe spotkanie dla dorosłych z okazji walentynek (21 lutego 2013 r., Filia nr 33);
- **Meksyk – relacja z podróży** – spotkanie z Ryszardem Derdzińskim, który opowiedział o swojej podróży do Meksyku (7 marca 2013 r., Filia nr 36);
- **Śląskie śpiewanie i biesiadowanie** – spotkanie z Lidią Gielniewską, (21 marca 2013 r., Filia nr 27);
- **Czytelnicy-Podróżnicy: Tybet - Lhasa** – spotkanie z Alicją i Januszem Murzynowskimi (22 marca 2013 r. Filia nr 32);
- **Spotkanie autorskie z Jolantą Malik** – autorką książki *Zew Beskidu*, (26 marca 2013 r., Filia nr 32);
- **Podróż po Korsyce i Malcie** – spotkanie z A. i J. Murzynowskimi (18.04.13 r., Filia nr 11);

- **Biesiada śląska** – wystąpili: Ewelina Kuśka (laureatka konkursu Ślązak Roku 2012), Mikołaj Dziedzic (Młodzieżowy Ślązak Roku 2012), Leszek Jęczmyk (Ślązak Roku 2006). Oprawa muzyczna – Michał Stogniew (19 kwietnia 2013 r., Filia nr 36);
- **Chiny – od Pekinu po Hongkong** – spotkanie z Eugeniuszem Drzyzgą, (25 kwietnia 2013 r., Filia nr 27);
- **Wehikuł czasu – Etiopia** – podróż do średniowiecza i czasów wspólnoty pierwotnej dzięki prelekcji filmu z podróży Alicji i Janusza Murzynowskich, (6 czerwca 2013 r., Filia nr 36);
- **Po naszym, czyli po śląsku...** – w spotkaniu udział wzięli: Leszek Jęczmyk – Ślązak Roku 2006, "Podlesianki" – zespół regionalny (19 czerwca 2013 r., Filia nr 28);
- **Bezpieczeństwo w dzielnicy zależy również od ciebie** – spotkanie z dzielnicowym Komisariatu Policji poświęcone ocenie pracy policji w dzielnicy, bezpieczeństwa mieszkańców, współpracy mieszkańców z policją (27 czerwca 2013 r., Filia nr 20).
- **Fotograficzne fascynacje** – spotkanie z pasjonatem fotografii Karolem Szczupakowskim (5 sierpnia 2013 r., Filia nr 6).
- **Katowice – wczoraj i dziś** – prelekcja Przemysława Piwowarczyka, doktoranta historii na Wydziale Nauk Społecznych UŚ, (12 września 2013r., Filia nr 36).
- **Świat wokół nas – po co i dla kogo? Sonia Pryszcz-Botor** - prezentacja twórczości Nieprofesjonalnej Grupy Malarskiej, działającej przy MDK w Podlesiu (26 września 2013 r., Filia nr 27).
- **Ligota – wspólne dobro** - spotkanie z przedstawicielami Rady Jednostki Pomocniczej Nr 6 Ligota – Panewniki. Mieszkańcy Ligoty i Panewnik przedstawili swoje problemy przedstawicielom lokalnego samorządu i wspólnie szukali odpowiednich rozwiązań (26 września 2013 r., Filia nr 7).
- **Na nic swary, trochę gwary** - spotkanie z poetką Małgorzatą Krzyż – Pastuszko oraz Markiem Kocurem – znawcą regionu, felietonistą, pisarzem, odtwórcą wielu ról filmowych związanych z regionem śląskim (4 października 2013 r., Filia nr 36).
- **Mozaiki, Pompeje, Rawenna i spacer po Rzymie** – prezentacja filmu z podróży oraz spotkanie z podróżnikami Alicją i Januszem Murzynowskimi, (10.10.2013 r., Filia nr 32).
- **Aktywne obywatelstwo miejskie** - spotkanie z radnym Adamem Warzechą w ramach Europejskiego Tygodnia Demokracji Lokalnej, (15 października 2013r., Filia nr 20).
- **Sąd i prokurator w anegdocie** – spotkanie z Zygmuntem Ogórkiem. Katowicki prokurator w stanie spoczynku jest autorem kilka zbiorów zabawnych, refleksyjnych, czasem frywolnych, anegdot z sali sądowej. Spotkanie zostało organizowane we współpracy ze Śląską Fundacją Obywatelską Lex Civis oraz Obywatelską Strefą Aktywności w ramach Europejskiego Tygodnia Demokracji Lokalnej. (17 października 2013 r., Filia nr 25).
- **Aktywni obywatele zmieniają Ligotę:** spotkanie z Bogdanem Nowakiem i Grzegorzem Płonką, prezentacja zdjęć obrazujących najważniejsze przemiany przestrzeni miejskiej w dzielnicy Ligota w ramach Europejskiego Tygodnia Demokracji Lokalnej (17 października 2013 r., Filia nr 7).
- **Daniel Vetter i jego „Opisanie wyspy Islandyji” z 1638 roku – 400 lecie podróży D. Vettera do Islandii.** - spotkanie z prof. Dariuszem Rottem (18.10.2013 r., Filia nr 16).
- **Hajer Blues i inne historie** – spotkanie z Ewą Parmą, katowicką poetką i anglistką, połączone z promocją książki. Tematem spotkania będzie Śląsk, gwara oraz utwory związane z Kostuchną (24 października 2013 r., Filia nr 27).
- **To ziemia, na której rodzą się diamenty, czyli pogodomy o Śląsku** – spotkanie dla dorosłych (24 października 2013 r., Filia nr 33).
- **Ziemia Święta** – relacja z podróży Marianny Kwill (6 listopada 2013 r., Filia nr 36)
- **Lhasa** – stolica i najświętsze miasto Tybetu. Prezentacja filmu z podróży po Tybecie autorstwa Alicji i Janusza Murzynowskich (14 listopada 2013 r., Filia nr 16).

- **Walory przyrodniczo** - krajobrazowe Kostuchny i okolic - spotkanie z Łukaszem Fuglewiczem (21 listopada 2013 r., Filia nr 27).
- **Florencja, San Marino, Capri** - spotkanie z podróżnikami Alicją i Januszem Murzynowskimi (21 listopada 2013 r., Filia nr 32).
- **Świąteczny czas zbliża nas** - spotkanie przedświąteczne z oprawą kolędową i jasełkami w wykonaniu dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 29 (12 grudnia 2013 r., Filia nr 27).
- **Jest taki dzień, bardzo ciepły, choć grudniowy...** - spotkanie opłatkowe. Udział wzięli: Małgorzata Krzyż-Pastuszko – poezja, Radosław Wieczorek (gitara) – uczeń Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej w Katowicach (16 grudnia 2013 r., Filia nr 36).
- **Świąteczne świedelka** – spotkanie dla czytelniczek; projektowanie i wykonywanie biżuterii (17 grudnia 2013 r., Filia nr 21)
- **Sylwester z Biblioteką** – zabawy dla czytelników (31 grudnia 2013 r., Filia nr 21)

Wystawy

- **Katowice z nieba** – retrospektywna wystawa fotografii Janusza Moczulskiego (styczeń – Filia nr 14; marzec – Filia nr 30).
- **Kolory duszy** – wystawa prac Jana Wiktora Urbańczyka (styczeń, Filia nr 16).
- **Portrety i inne...** – wystawa prac Ewy Kudelskiej-Kalli (styczeń, Filia nr 30).
- **Street Art Katowice 2012** – wystawa fotograficzna zorganizowana przez Instytucję Kultury Katowice - Miasto Ogrodów (styczeń – Filia nr 32; luty – Filia nr 30; marzec – Filia nr 14).
- **Barwy natury** – wystawa Chorzowskiej Grupy Plastycznej „Krajczok’12” (luty, Filia nr 14).
- **Malarstwo olejne** – Ewa Moneta (luty - marzec Filia nr 32).
- **Mój drugi świat** – wystawa prac Barbary Sitek, członka Siemianowickiej Grupy Plastycznej „Spichlerz 86” oraz założycielki Chorzowskiej Grupy Plastycznej „Krajczok’12” (luty - kwiecień, Filia nr 16).
- **Radość w oczach** – wystawa pokonkursowa prac plastycznych uczniów katowickich szkół podstawowych integracyjnych (marzec - kwiecień, Filia nr 32).
- **Sekrety natury** – wystawa Andrzeja Sadowskiego (kwiecień, Filia nr 14).
- **Wysokie Góry** – wystawa fotografii Malkolma Maćkowiaka, który chodzi po górach, startuje w maratonach, lubi literaturę górską, Henriego Millera, Dostojewskiego, Tołstoja, ceni sobie Bierdiajewa. Do jego większych górskich wypraw można zaliczyć Dolomity w 2008 roku ze szczytem Marmolada oraz Mont Blanc w 2010 roku (maj, Filia nr 30).
- **Lubię to – rzeczywistość z Akcentem** – wystawa prezentująca prace dzieci z Pracowni Plastycznej „Akcent” (czerwiec- sierpień, Filia nr 32).
- **Joanna Groyecka-Zmarzły** – wystawa malarstwa (czerwiec- lipiec, Filia nr 30).
- **Kalejdoskop** – wystawa prac podopiecznych Śląskiego Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”(5-31 sierpnia Filia nr 30).
- **Podążając za marzeniem** - wystawa Jana Urbańczyka (wrzesień Filia nr 32).
- **Katowice z nieba** - retrospektywna wystawa fotografii Janusza Moczulskiego (wrzesień Filia nr 16).
- **Malarstwo** – wystawa Piotra Jakuba Migza. (październik, Filia nr 16).
- **Zamki, pałace i dwory Polski** - wystawa ze zbiorów Pracowni Plastycznej MBP w Katowicach (październik, Filia nr 30).
- **V Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej OFFO 2013** - wystawa prac: Marek Domański i Tomasz Ferenc (październik, Filia nr 30).
- **Dziecko w centrum** - wystawa w ramach: Nordalia 2013 (październik, Filia nr 16).
- **Siła i delikatność** - poezja Tomasa Tranströmera (październik, Filia nr 30).
- **Szwecja** - pejzaże powieści kryminalnej (październik, Filia nr 14)
- **Krystian Wodniok** – malarstwo (listopad, Filia nr 32).
- **Spokój i barwa** - wystawa malarstwa Krystyny Jasińskiej. (grudzień, Filia nr 14).

- **V Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej OFFO 2013** - wystawa prac: Marek Domański i Tomasz Ferenc (listopad, Filia nr 30).
- **Śląsk i Ślązacy w powstaniu styczniowym** – ekspozycja historyczna ze zbiorów Sławomira Hordejuka (grudzień, Filia nr 30).
- **Malarstwo** – wystawa prac Grażyny Figiel (grudzień, Filia nr 14).

Spotkania z ciekawymi ludźmi:

Fajfy w Bibliotece – Filia nr 7

- **Australia: wyspa, kontynent, państwo... na bis** – o podróży na antypody opowiedziała Karina Breguła, nauczycielka języka angielskiego i amatorka ciekawych wypraw (17 kwietnia 2013 r.);

- **Z Katowic na Nordkapp na paszy i Maryjkach.** - Skandynawskie opowieści z wypraw kilku – spotkanie z Piotrem Mitko (16 października 2013 r.)

- **Tyrol jakiego nie znacie** - relacja z alpejskiej podróży Marianny Kwil. (11 grudnia 2013 r.)

Wieczór przy świecach – Filia nr 16

- **Gawęda świąteczna** – spotkanie z Leszkiem Jęczmykiem, Ślązakiem Roku 2006, który opowiedział w gwarze śląskiej o zwyczajach świątecznych; spotkaniu towarzyszył recital śląskich pastorałek i melodii noworocznych w wykonaniu akordeonisty Rafała Piętki (9 stycznia 2013 r.);

- **Koncert muzyczny na zakończenie Karnawału 2013** – impreza połączona z wernisażem wystawy Barbary Sitek *Mój drugi świat* - członkiem Siemianowickiej Grupy Plastycznej "Spichlerz 86" i założycielem Chorzowskiej Grupy Plastycznej "Krajcok'12" (12.02.2013r.);

- **Etiopia – religia, tradycje, plemiona** – relacja Alicji i Janusza Murzynowskich z podróży do Etiopii; projekcja filmu oraz pokaz zdjęć (13 marca 2013 r.);

- **Są takie święta...** – spotkanie z Leszkiem Jęczmykiem (Ślązakiem Roku 2006) i Jerzym Kiolbasą (Ślązakiem Roku 2012). Impreza połączona z otwarciem wystawy prac pań skupionych wokół Inicjatywy Sąsiedzkiej „Nasze Osiedle Ścigały” – metoda *découpage*. W programie: pokaz multimedialny oraz koncert wiosenny w wykonaniu akordeonisty Gabriela Sznajdera, (4 kwietnia 2013 r.);

- **Majowy koncert** – wystąpili uczniowie Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej im. Karola Szymanowskiego, pod kierunkiem Teresy Drabczyk, (22 maja 2013 r.);

- **Malarstwo – Piotr Jakub Migza** - Wernisaż wystawy połączony z koncertem muzycznym w wykonaniu Kuby Wieczorka (skrzypce) i akompaniarki Irminy Obońskiej (piano). W programie utwory J. S. Bacha, E. Blocha i J. Brahmsa (25 października 2013 r.);

- **Muzyka świata** – koncert: Adam Musiański (skrzypce), Beata Musiańska (fortepian) – 20 listopada 2013 r.);

- **La Salette - miejsce dotknięte przez Boga.** Relacja Małgorzaty Adamczyk z podróży do sanktuarium we francuskich Alpach – prezentacja multimedialna (11 grudnia 2013 r.). 17.00).

Czwartek w Bibliotece - Filia nr 20

- **Pejzaże z portretami** – spotkanie z malarką Felicją Musioł-Kozielską. Autorka twórczością artystyczną zajmuje się blisko 30 lat. W bibliotece można było podziwiać jej portrety, miniatury portretowe i pejzaże (31 stycznia 2013 r.);

- **Australia: wyspa, kontynent, państwo** – o podróży na antypody opowiedziała Karina Breguła, nauczycielka jęz. angielskiego i amatorka ciekawych wypraw, (28 lutego 2013 r.);

- **Spotkanie z Eugeniuszem Golybard** – autorem książki pt. *Zdrowie stwórz sam*. Naukowiec znalazł się na krawędzi życia i śmierci. Uratowały go niezwykle dalekowschodnie ćwiczenia. Na spotkaniu przedstawił swoją niesamowitą historię oraz zaprezentował uzdrawiające ćwiczenia (27 marca 2013 r.);

- **Z Polski do Gruzji – rowerem w kilka miesięcy** – Mieczysław Bieniek opowiedział o swojej podróży i zaprezentował zdjęcia (25 kwietnia 2013 r.);

- **Biblijna podróż w czasie** – Marianna Kwill opowiedziała o swojej podróży do Ziemi Świętej (22 maja 2013 r.);
- **Smok wawelski w kręgu mitu i historii – Nie każdy potwór musiał być smokiem.** Mistrz Wincenty Kadłubek nie pisał o smoku, lecz o potworze o nazwie olophagus, a podobnie podawali też inni kronikarze. Dopiero później zaczęto mówić o owej bestii jako o smoku, zapewne pod wpływem różnych traktatów przyrodniczych. Ze smokiem wawelskim powiązanych jest wiele sekretów, w tym dotyczących jego słynnego krakowskiego pomnika, Smoczej Jamy. O tych i innych osobliwościach dotyczących legendy smoka wawelskiego i jego historii opowiedział dr Marek Sikorski, autor książki *Smok wawelski w kręgu mitu i historii* (20 czerwca 2013 r.).
- **Chiny** - Alicja i Janusz Murzynowscy przedstawili prezentację ze swojej podróży do Chin (26 września i 24 października 2013 r.).
- **Tatarzy na Górnym Śląsku** – prelekcja Sławomira Hordejuka (28 listopada 2013 r.);
- **Radość każdemu stworzeniu** - spotkanie opłatkowe z czytelnikami. Udział wzięli: Małgorzata Krzyż-Pastuszko – poezja świąteczna, Leszek Jęczmyk – zwyczaje świąteczne w gwarze śląskiej (12 grudnia 2013 r.).

- **Zajęcia konwersacyjne z języka angielskiego dla dorosłych** – odbywają się od października 2013 roku w Filiach nr: 7, 12, 14, 16, 32, w 10 grupach o różnym poziomie zaawansowania, zarówno w godzinach popołudniowych (seniorzy) jak i po południu. Zajęcia nie mają charakteru kursu językowego; nastawione są na konwersację oraz radzenie sobie w sytuacjach codziennych poprzez poszerzanie zakresu słownictwa, utrwalanie i pogłębianie zagadnień gramatycznych, ćwiczenie umiejętności płynnego i poprawnego czytania, ćwiczenie techniki słuchania i czytania ze zrozumieniem.

Działania outdoorowe

Głośno o książkach – happening z różą – 23 kwietnia o godzinie 15.00, Biblioteka zorganizowała na terenie Ronda im. Generała Jerzego Ziętka w Katowicach (przy fontannie) happening, podczas którego wszyscy chętni mogli wziąć udział w głośnym czytaniu fragmentów wybranych przez siebie książek, które później otrzymali w prezencie. Zgodnie z tradycją, przechodniom wręczano czerwone róże. W wybranych filiach bibliotecznych na czytelników czekały konkursy, zabawy i loterie fantowe.

Wielka Majówka "Ekoodpowiedzialnie" w Dolinie Trzech Stawów w Katowicach udział w imprezie plenerowej zorganizowanej przez Nadleśnictwo Katowice i Urząd Miasta Katowice - 5 maja 2013 r.

Odjazdowy Bibliotekarz - 11 maja Biblioteka po raz pierwszy zorganizowała rajd rowerowy *Odjazdowy Bibliotekarz*. W imprezie udział wzięły 53 osoby. Przejechano łącznie 8 kilometrów drogami rowerowymi. Podczas rajdu zorganizowano: wystawę zabytkowych rowerów z kolekcji Wojciecha Mszyca (M1 Cyklisty) w Filii nr 14 MBP, wspólne czytanie kamishibai (historia z drewnianego teatrzyku) pod okiem Wydawnictwa TIBUM (Zofii Piątkowskiej-Wolskiej) w *Rebel Garden Cafe* w Parku Śląskim oraz wystawę okienną fotografii nadesłanych do konkursu *No to ROWER* z wykorzystaniem akcesoriów rowerowych. Na mecie rajdu w chorzowskim Skansenie czekały na uczestników: Księgarnia Zła Buka z książkami, Biblioteka Brytyjska i American Corner, które przygotowały konkurs *Labirynt Słów*. Biblioteka, jako główny organizator, przygotowała „ogłoszenia drobne” (zagadki literackie dla każdego), *Tytułomanię* przygotowaną specjalnie na tą okazję, *Czytelnię pod Papugą* (mobilną czytelnię tylko z dobrymi książkami) oraz *S(t)ówkowe Koło Fortuny*. Nie zabrakło też śląskiego muzycznego akcentu (zaprzyjaźnionych muzyków z Katowic).

Dzień Sąsiada, udział pracowników Filii nr 3 w pikniku organizowanym w dzielnicy Załęże przez Centrum Inicjatyw Lokalnych i Parafia Świętego Józefa, 18 maja 2013 r.

II Piknik Osiedlowy – Sobota dla Sąsiada - impreza zorganizowana wspólnie ze Śląską Fundacją Obywatelską Lex Civis w dniu 25 maja 2013 r. na boisku szkolnym XV LO im. rtm. W. Pileckiego, Obroki 87.

XXI Festyn Śląski, Park Murckowski, Filia nr 26, MDK „Południe”, 25-26 maja 2013 r. Zorganizowano *Biblioteczny Zakątek* dla Dzieci na Festynie Murckowskim, a w nim, m.in.: japoński teatrzyk kamishibai z Lokomotywą w roli głównej; Laurka dla Mamy – zajęcia plastyczne; Hip i Hop – zajęcia sportowe; Literackie Koło Fortuny.

Święto Kwitnących Głogów, Katowice-Ligota, Park Zadole, MDK Ligota, 25 maja 2013 r.

Jak dobrze mieć sąsiada, Filia nr 16 – piknik przed biblioteką z okazji Dnia Sąsiada. W programie m.in.: książkowa loteria fantowa, karaoke i granie na „byle czym”, warsztaty plastyczne dla dzieci i dorosłych, 28 maja 2013 r.

Piknik Parafialny współpraca z Rzymsko-Katolicką Parafią Podwyższenia Świętego Krzyża i Matki Boskiej Uzdrawienia Chorych – kiermasz książek, gry i zabawy literackie dla dzieci, 30 maja 2013 r.

Po drugiej stronie lustra - II Festyn Biblioteczny z okazji Dnia Dziecka na placu zabaw obok Filii nr 28 w programie m.in. inauguracja Tygodnia Głośnego Czytania Dzieciom, występy dzieci z Miejskiego Przedszkola Nr 71 oraz grupy muzycznej i tanecznej z MDK „Południe”, konkursy literackie sportowe, zręcznościowe, loteria książkowa. 1 czerwca 2013 r.

Gryfne Groczki z Biblioteką czyli gry i zabawy regionalne w ramach II Festiwalu Podróży Bliskich organizowanego co roku przez *Rebel Garden Cafe* w Parku Śląskim – 16 czerwca, godz. 12.00-15.00.

W ramach *II Festiwalu Podróży Bliskich* przeprowadzono dla dzieci i dorosłych gry oraz zabawy o profilu regionalnym w przestrzeni sąsiadującej z *Rebel Garden Cafe* i śląskim ZOO. W plenerze czytano interaktywnie m.in. baśnie śląskie i czeskie oraz piękne wiersze, rozmawiano z uczestnikami o książkach, czytaniu i bibliotece. Dorośli czytelnicy mogli wziąć udział w zabawie literackiej *Kuczokomania* oraz zapoznać się z ofertą Biblioteki (w czasie swobodnej rozmowy z pracownikami, w niewralgicznych miejscach ustawiono też bannery reklamujące imprezy biblioteczne).

W ramach działań przeprowadzono m.in. zabawy literacko-sportowe, które miały śląski, międzykulturowy i międzypokoleniowy charakter: Jo poradza i gadać i mówić, Kulanie felgi, Knefle, Ufoludek biegnie przez Śląski Ogródek Rosiczek, Modro kapusta dla Koziołka Matołka, Pan Maluśkiewicz, Wieloryb i ocean śląskich słówek. Dzieci oraz dorośli uczestnicy zabaw (wielu spoza Śląska) doskonale przyjęli konwencję naszych zabaw śląskich zwyczajów. Liczba uczestników: 60 dzieci i dorosłych.

Link do zdjęć:

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.10152007543408677.1073741861.273989833676&type=3>

Dni Dębu - udział pracowników Filii nr 17 w imprezie zorganizowanej przez Towarzystwo Miłośników Dębu, 15-16 czerwca 2013 r.

Festyn Środowiskowy, Filia nr 31, ul. Marcinkowskiego, Szkoła Podstawowa nr 31.15 czerwca 2013 r.

Festyn Dzielnicowy, Filia 33, Park Bogucki, MDK Bogucice-Zawodzie. 22 czerwca 2013 r.

Noc Świętojańska, Filia nr 36, MDK Szopienice-Giszowiec. 22 czerwca 2013 r.

Narodowe Czytanie Aleksandra Fredry Park im. T. Kościuszki. 7 września 2013 r.

Dnia 7 września 2013 w Parku Kościuszki w Katowicach odbyło się Narodowe Czytanie Aleksandra Fredry zorganizowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Katowicach oraz Instytucję Kultury Katowice – Miasto Ogrodów. Impreza rozpoczęła się o godzinie 12:00. Dla uczestników przygotowano kiermasz książek, czytelną z książkami Aleksandra Fredry, stanowisko zabaw z dziećmi - w tym dmuchany zamek dla najmłodszych - oraz scenę z której czytano utwory Aleksandra Fredry.

Prowadzenie imprezy powierzono aktorom Teatru Śląskiego im. Stanisława Wyspiańskiego; Zbigniewowi Wróblowi oraz Agnieszce Radzikowskiej. W trakcie imprezy aktorzy zaprezentowali jednoaktówkę *Świeczka zgasła*, czytali utwory Aleksandra Fredry oraz zapraszali widzów do samodzielnego czytania. Marian Makula odczytał *Pomstę*, czyli adaptację *Zemsty* w gwarze śląskiej. Prezydent Miasta, Piotr Uszok - fragment *Ślubów Panieńskich*. Około 20 odważnych widzów odczytało na scenie wybrany przez siebie utwór. Czytali również m.in. Edyta Sytniewska, Naczelnik Wydziału Kultury, Piotr Zaczkowski, dyrektor Instytucji Kultury Katowice – Miasto Ogrodów wraz z Ingmarem Villqistem, oraz Anna Fałat, dyrektor MBP w Katowicach. W zabawie wzięło udział około 20 chętnych.

W programie również: Quiz dla widzów, koncert Duetu Gitarowego Braci Kudełka, występ aktorów Teatru Rawa, koncert zespołu Trio. Równoległe z programem dla dorosłych odbywały się atrakcje przeznaczone dla dzieci, które mogły wziąć udział w zabawach sportowych, warsztatach plastycznych prowadzonych przez ilustratorkę książek Fredry, Katarzynę Bogucką i poczytać książki w Czytelni pod Sówką.

Jedną z ważniejszych atrakcji przeznaczonych dla dzieci i młodzieży była gra terenowa *Zdobądź dla mnie krokodyla*. W ramach gry przygotowano dla uczestników zgrupowanych w drużyny 5 stanowisk, na których należało wykazać się znajomością twórczości Aleksandra Fredry, umiejętnością recytowania wierszy oraz sprawnością fizyczną. Prowadzący zostali przebrani w kostiumy teatralne, a same stanowiska uatrakcyjniono różnorodnymi rekwizytami takimi jak piniaty z małpy i krokodyla, osiołek, mur czy dmuchany zamek. Gra trwała godzinę, wzięło w niej udział 8 drużyn.

Link do zdjęć:

http://www.mbp.katowice.pl/album/2013/08_wydarzenia/2013_09_07%20Narodowe%20Czytanie/index.html

Link do filmowej relacji z wydarzenia:

<http://www.youtube.com/watch?v=Rc8Ed5pSafA>

Otwarcie ogrodu kulturalno-edukacyjnego w ramach obchodów 148. rocznicy Urodzin Miasta Katowice, Filia nr 14. 12 września 2013 r.

W wyniku zagospodarowania terenu o powierzchni 2807 m² przyległego do Filii nr 14 powstał ogród ze strefą edukacyjną i rekreacyjną dla dzieci i młodzieży. Zajęcia w plenerze będą stanowiły wzbogacenie oferty kulturalnej i wpłyną pozytywnie na wizerunek Biblioteki.

Uroczystego otwarcia dokonali Wiceprezydent Michał Luty oraz dyrektor MBP w Katowicach mgr Anna Fałat. Po części oficjalnej goście zostali oprowadzeni po ogrodzie, a na scenie wystąpiła muzykująca rodzina Stogniewów.

Zaczytane Katowice – udział w akcji zorganizowanej przez TVP Katowice i Instytucję Kultury „Katowice Miasto Ogrodów”. W dniu 14 września 2013 r. centrum Katowic zamieniło się w wielką czytelnię. W kilkunastu miejscach pojawiła się plejada osób znanych, czytających książki wszystkim, którzy chcieli posłuchać. Czytano również w Bibliotece: w Filii nr 35, Dariusz Niebudek czytał książkę *Korzeniec* Zbigniewa Białasa, a w Filii nr 13, Henryk Talar *Pióropusz* Mariana Pilota.

Urodziny Marabuta Park Śląski, Rebel Garden Cafe. 14 września 2013 r.

Blok zabaw literacko-plastycznych dla dzieci, przygotowany przez MBP w Katowicach, wpisnął się w konwencję urodzin ptaka, zamieszkującego Śląskie ZOO i posiadającego boks w sąsiedztwie klubokawiarni Rebel Garden. Przed wydarzeniem pracownicy MBP zachęcali spacerowiczów do udziału, rozdając specjalne Marabucie bileciki zapraszające na imprezę. W czasie zabaw popularyzowano wśród dzieci i dorosłych wiedzę o marabucie oraz pokazano, jak dobrze można się bawić w oparciu o literaturę (Wojtyszko M.: *Tajemnica szyfru Marabuta*, wiersze o zwierzętach). W Czytelni POD SÓWKĄ czekała ściśle wyselekcjonowana literatura dla solenizanta, a w czasie interaktywnych zabaw dzieci

poznawały baśnie z przesłaniem. Podsumowaniem zabaw było wspólne odśpiewanie „Sto lat” oraz podarowanie solenizantowi, ufundowanego przez ZOO i gości imprezy, rybiego tortu. Marabutowi po latach bezimienności uroczyste nadano imię Marek, wybrane w drodze konkursu.

Targi Książki w Katowicach, Spodek. 20-22 września 2013 r.

III Targi Książki w Katowicach odbyły się w dniach 20-22 września. MBP w Katowicach zorganizowała w Hali Targowej blok zabaw literacko-edukacyjnych *Planeta Dzieci!* z myślą o najmłodszych i ich opiekunach. Wszystkie działania promowały czytelnictwo i pokazywały jak dobrze i twórczo można bawić się z dziećmi na kanwie świadomie dobranej literatury. Na Planecie Dzieci bibliotekarze przez 3 dni prowadzili pomysłowe, interaktywne zabawy literacko-sportowe rozwijające wyobraźnię i przekazujące kody kultury. Zabawy przygotowano na motywach literatury dziecięcej dostępnej w filiach bibliotecznych. Na dzieci czekały również rekwizyty, m. in.: Byczek Fernando, który uwielbia czytanie (we wszystkich językach świata) oraz śląskie Rosiczki Książkożerne, które mają apetyt tylko na dobre książki. Na *Planecie Dzieci*, dzięki wyobraźni, wprowadzaliśmy wiersze w ruch! Zabawa polegała na interaktywnym booktalkingu: wszyscy chętni mogli wziąć udział w prezentacji wierszy Juliana Tuwima z wykorzystaniem atrakcyjnych rekwizytów. Działania obserwowali uczestnicy Targów. Metodą booktalkingową prowadzono akcję czytania Byczkowi Fernando. Zapraszaliśmy też pod Drzewo Sówek i Słówek na melanż literacko-plastyczny. Łowiliśmy słówka, prowadziliśmy rozmowy promujące czytelnictwo z rodzicami. W Czytelni Pod Sówką mogli swobodnie wybierać do wspólnego czytania piękne książki, które są dostępne w filiach MBP, z czego z entuzjazmem korzystali. W sobotę 21. 09 o 11.00 gościem biblioteki była **Joanna Krzyżanek**, która przeprowadziła warsztaty literacko – plastyczne, na kanwie książek o Cecylce Knedelek (29 uczestników), a w niedzielę o 14.00 **Katarzyna Prudło** - aktorka, przeczytała dzieciom fragmenty swoich książek (ok. 30 uczestników). W czasie Targów Książki zorganizowaliśmy również antykwariat, w którym można było zakupić używane książki. Stoisko cieszyło się wielkim zainteresowaniem uczestników, z możliwości zakupu skorzystało około 400 osób. W sobotę, o godzinie 15.00 zorganizowaliśmy na scenie spotkanie z **Agatą Passent**, felietonistką i dziennikarką, założycielką i prezesem Fundacji Okularnicy im. Agnieszki Osieckiej, która zajmuje się opieką nad dorobkiem poetki, między innymi organizuje konkurs na interpretację jej piosenek. Przez cały czas trwania Targów Książki prowadziliśmy kampanię promocyjną MBP na stanowisku poprzez informowanie o naszej ofercie. Prócz ulotek, okolicznościowej gazetki, słodyczy i butonów, chętnym oferowaliśmy udział w konkursie *Tytułomania*. Każda osoba, która odnalazła określoną liczbę tytułów w tekście, otrzymywała nagrodę książkową.

IV Metropolitarna Noc teatrów, Centrum Kultury Katowice. 28/29 września 2013 r.

Biblioteka prezentowała stoisko w siedzibie Centrum Kultury Katowice im. K. Bochenek. Zaproponowaliśmy uczestnikom kiermasz literatury francuskiej. Stoisko MBP odwiedziło około 200 osób.

Zabajani - Bajeczne manewry literackie - ogrodowa impreza literacka dla przedszkolaków – grupa starszaków. W programie: puzzlowe zajęcia z sówką, pocztowa zabawa skojarzeniowa, zabawy ruchowe, zagadki, 11 października 2013r.

Wampiriada, plac przed Galerią Katowicką, 28 październik 2013.

Miejska Biblioteka Publiczna wzięła udział w kolejnej edycji Wampiriady organizowanej przez Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa. Uczestnikom oraz przechodniom zaproponowaliśmy kiermasz taniej książki oraz udział w konkursach. Przekazaliśmy także nagrody osobom oddającym tego dnia krew.

Jarmark Garażowy – udział w imprezie organizowanej cyklicznie przez Miejski Dom Kultury Szopienice-Giszowiec – Filia nr 36.

Działania we współpracy ze Śląską Fundacją Obywatelską Lex Civis w zakresie organizacji kampanii wspomagających edukację obywatelską, MBP jako partner w realizacji projektu: Katowice Miastem Aktywnych w organizacji wydarzeń: **Osiedlowy Piknik Obywatelski – Sobota dla sąsiada** (maj), **Sąsiedzka Osada na Witosza** (sierpień) oraz w realizacji projektu **Obywatel w Bibliotece** – czwarta edycja działania polegającego na promowaniu i pobudzaniu aktywności społecznej i świadomości obywatelskiej, niezbędnej w codziennym życiu osobistym i publicznym. W 2013 roku czytelnicy Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach wzięli udział w **Konkursie Wiedzy Obywatelskiej. Finał konkursu odbył się 16 grudnia w Fili nr 32**. Zorganizowano Obywatelskie Strefy Aktywności – cykl spotkań zachęcający mieszkańców do dialogu społecznego, patrz: spotkania z Lechem Jęczmykiem (Filia nr 28), Przemysławem Piwowarczykiem (Filia nr 16), Zygmuntem Ogórkiem (Filia nr 25).

Festiwal Nordalia - 9 - 28 października 2013 r. to cykliczna impreza poświęcona krajom nordyckim i ciesząca się ogromnym zainteresowaniem publiczności. Pomysłodawcą i głównym koordynatorem imprezy jest Maria Danielska. Od wielu lat patronat honorowy nad Festiwalem sprawują ambasadorowie państw skandynawskich w Polsce, konsul honorowy Islandii, marszałek województwa śląskiego.

Wystawy:

- Dziecko w centrum, Filia nr 16,
- Siła i delikatność. Poezja Tomasza Tranströmera, Filia nr 30,
- Szwecja. Pejzaże powieści kryminalnej, Filia nr 14.

Spotkania:

- Wokół szwedzkiego kryminału – spotkanie z dr Moniką Samsel-Chojnacką i Rafałem Chojnackim, Filia nr 14,
- O tolerancji, demokracji i rasizmie bez tabu - warsztaty Magdy Fres. Filia nr 25.
- Z Katowic na Nordkapp na paszy i Maryjkach. Skandynawskie opowieści z wypraw kilku – spotkanie z Piotrem Mitko. Filia nr 7,
- Daniel Vetter i jego „Opisanie wyspy Islandyi” z 1638 roku – 400 lecie podróży D. Vettera do Islandii. Spotkanie z prof. Dariuszem Rottem. Filia nr 16,
- Rzeźby w ogrodach (Sztokholm) – warsztaty plastyczno-artystyczne Ewy Kokot, Filia nr 14,
- O skandynawskiej literaturze dziecięcej na tematy tabu - Spotkanie z Justyną Czechowską. Filia nr 16.

Promocja w Internecie i mediach

- Organizowanie konkursów publikowanych na www.mbp.katowice.pl w oparciu o nowości wydawnicze lub związanych z rocznicami literackimi;

Konkurs: Wymyśl imię dla Sówki! stworzonej specjalnie dla dzieci.

*Nasza Sówka łapie Słówka
Czyta w locie!
Ma zaczarowane Pióra
Mieszka na najwyższej półce w Bibliotece
Uwielbia zapach cynamonowych książek i śmiech dzieci*

Konkurs polegał na przedstawieniu, zarówno przez dzieci jak i dorosłych, propozycji imienia dla Sówki.

Konkurs: Wytypuj nagrodę Nike 2013

Konkurs związany z przyznawaniem najbardziej prestiżowej polskiej nagrody literackiej. Za pośrednictwem strony internetowej MBP, czytelnicy Biblioteki mieli możliwość oddania głosu na jedną z dwudziestu nominowanych książek, która ich zdaniem powinna otrzymać Nike 2013.

Konkurs filmowy

Konkurs został przeprowadzony na facebookowym profilu biblioteki. Aby wygrać bilety do kina uczestnicy mieli w komentarzu napisać na jaki film chcieliby się wybrać oraz udostępnić informację o konkursie na swoim profilu.

Konkurs teatralny

Konkurs został przeprowadzony na facebookowym profilu biblioteki. Uczestnicy aby wygrać bilety do Teatru Śląskiego mieli wysłać maila do biblioteki – konkurs przeprowadzono dwukrotnie.

- Blogi

Pracownicy Biblioteki pracują także nad sprawną promocją w sieci redagując blogi Filii bibliotecznych: F.3, F.5Mł, F.6, F.7, F.10, F.14, F.16, F.19, F.20, F.21, F.25, F.30, F.31, F.32, F.35, F.36. Dostęp do blogów ze strony www.mbp.katowice.pl

- Współpraca z portalami internetowymi

Teksty informujące o wydarzeniach bibliotecznych publikowane były w następujących portalach internetowych:

♣	www.zicherka.pl	♣	www.pozytywy.com
♣	insilesia.pl	♣	portalkatowicki.pl
♣	www.mmsilesia.pl	♣	katowice.gdzieco.pl
♣	www.silesiakultura.pl	♣	kobieta.wp.pl
♣	www.ultramaryna.pl	♣	pisarze.pl
♣	www.pelniakultury.pl	♣	katowice.eu
♣	www.kulturalnyslask.pl	♣	nk.pl
♣	radio.katowice.pl	♣	dziennikzachodni.pl
♣	www.cojestgrane.pl	♣	wiadomosci24.pl
♣	mojekatowice.pl	♣	cjpgazeta.pl
♣	www.miejscadzieci.pl	♣	www.twoja-dzielnica.pl
♣	dzieci.gdzieco.pl	♣	www.katowice.gazeta.pl
♣	www.sedno24.pl	♣	www.radio.katowice.pl
♣	calapolskaczytadzieciom.pl	♣	ryms.pl
♣	czasdzieci.pl	♣	espinacz.pl
♣	katowice.naszemiasto.pl	♣	mojprzewodnik.com
♣	ksiazka.net	♣	artysta.pl
♣	sbp.pl	♣	qype.pl
♣	dzielnica24.pl	♣	dzieci.pl
♣	artysta.pl	♣	kulturka.pl
♣	calapolskaczytadzieciom.pl	♣	www.katowice.twoje-miasto.pl
♣	rajska.info	♣	parkslaski.pl
♣	lustrobiblioteki.pl	♣	katowice.gosc.pl
♣	mariacka.eu	♣	e-teatr.pl
♣	tvp.pl	♣	chorzowianin.pl
♣	mdk.katowice.pl	♣	mojchorzow.pl
♣	rp.pl	♣	babskasilesia.pl
♣	swiatjestdlanas.blogspot.com	♣	nocoty.pl

- media lokalne i portale internetowe zamieszczały informacje o odbywających się w bibliotece imprezach i realizowanych projektach: ukazały się artykuły w *Dzienniku Zachodnim* (29), *Biuletynie Samorządowym Kostuchna* (5), w *Gazecie Wyborczej* (10) w *Naszym Mieście* (3), w *Gościu Niedzielnym* (1), w *Kurierze Polskim* (1) oraz w biuletynie RCKiK w Katowicach „Aktualności wampirkowe” (1).
- co miesiąc ukazuje się informacja o działalności Biblioteki w miesięczniku *Ultramaryna*, *Nasze Katowice* oraz *Moje 1000lecie*, a od czerwca 2012 r. w *Przewodniku dla mieszkańców*.
- Dyrektor MBP udzielał wywiadów - w audycji dotyczącej łączenia bibliotek szkolnych i bibliotek publicznych (Radio eM - 25.03.2013r.) oraz w dyskusji na temat czytelnictwa (Radio Katowice - 09.04.2013 r.)
- Wzmianki o Akcji Lato z Książką, TVP Katowice, program „Aktualności”.
- Relacja z akcji „Zaczytane Katowice” została opublikowana na stronie Telewizji Katowice tvp.pl. oraz wywiad z Dyrektorem Anną Fałat w czasie Targów Książki wyemitowany w programie Aktualności TVP Katowice.

Materiały promocyjne

- gazetki popularyzujące działalność Biblioteki w środowisku lokalnym. Zawierają informacje na temat nowości książkowych, oferowanych usług, organizowanych imprez, sieci MBP:

Filia nr 1

- „Nowinki Jedyńki”

Filia nr 3

- „Biblio- wieści”

Filia nr 4

- Gazetka biblioteczna

Filia nr 7 i 5 Mł.

- „Biblioteka pod Głogami”

Filia nr 6

- „Biblioteka na 6”

Filia nr 8

- „Brynowska Ósemka”

Filia nr 9

- „Południk 19”

Filia nr 10

- „Nowości Dziesiątki”

Filia nr 11

- „Jedenastka”

Filia nr 12

- „Nietuzinkowa dwunastka”

Filia nr 13

- „Młyńska”

Filia nr 14

- „BiblioZetka - Strefa 14”

Filia nr 15

- „Przyjazna 15-tka”

Filia nr 16

- „Wiadomości szesnastki”

Filia nr 17

- „Rozmaitości Siedemnastki”

Filia nr 18

- Gazetka biblioteczna

Filia nr 19

- „Aktualności 19”

Filia nr 20

- „20-stka”

Filia nr 21

- „Janowskie Pogaduchy”

Filia nr 22

- „Wieści 22”

Filia nr 23

- „BIBLIOforum 23”

Filia nr 24

- „Biblioteka pod gwiazdami”

Filia nr 25

- „FLESZ 25”

Filia nr 26

- „Nad Ślepiotką”

Filia nr 27

- „Na górcie”

Filia nr 28

- „Pod Zegarem”

Filia nr 30

- „Gazetka Biblioteczna”

Filia nr 31

- „Libellus 31”

Filia nr 32

- „Tekka 32”

Filia nr 33

- „Bogucki Czytók”

Filia nr 35

- „Biblioteka na językach”

Filia nr 36

- „Klyty”

- plakaty, ulotki, zaproszenia powiadamiające i zachęcające do odwiedzania filii Biblioteki oraz informujące o akcjach i imprezach wykonywane przez Dział Pracownia Plastyczna.

5.3. Czytelnictwo dzieci i młodzieży – problemy, obserwacje.

Organizowane przez bibliotekę akcje, imprezy, zajęcia, warsztaty oraz liczne imprezy plenerowe w przestrzeni miasta metodycznie kreują zainteresowanie kulturą książki skierowaną do młodego czytelnika, propagują zachowania proczytelnicze oraz promują kulturę książek jako ważną część dziedzictwa kulturowego oraz ponadczasowe medium, dzięki któremu różne pokolenia mają wspólne doświadczenia i punkty odniesienia.

Dobra książka dla dzieci, którą można czytać wspólnie przynosi radość dzieciom i dorosłym, buduje pomost między pokoleniami. W Polsce niedoceniana jest rozpoznawanym i uznanym towarem eksportowym (liczne nagrody i zagraniczne wydania w sferze książki dziecięcej).

Prowadzona przez bibliotekę systematyczna analiza polskiego i globalnego rynku czytelniczego, analiza trendów transpokoleniowych w edukacji oraz, bardzo istotna obecnie, analiza blogów, wortali, stron www, profili i fanpage'ów Fb i innych mediów społecznościowych o tematyce czytelniczej, kulturalnej i społecznej, pozwala w porę wychwycić trendy oraz zmiany występujące w społecznym obiegu książki.

Biblioteka na bieżąco dostosowuje działania i ofertę czytelniczą do wyzwań współczesności w celu uzyskania zadowalających profitów w sferze czytelniczej i społecznej.

W orbicie naszych zainteresowań znalazła się w tym roku książka obrazkowa tzw. picture book (równoważność obrazów i słów jest istotą tego gatunku).

Wszystkie imprezy plenerowe skierowane zarówno do dzieci jak rodziców oraz warsztaty z renomowanymi ilustratorami (Krystyna Lipka – Sztarbałło, Katarzyna Bogucka) oraz edukatorami kultury i freelanserami (Anna Mrozińska) wspierały starania na rzecz popularyzacji tego typu książek. Efektem jest rosnące zainteresowanie wydawnictwami z zakresu „picture book”, po które coraz chętniej sięgają rodzice, gdy wybierają literaturę dla swoich dzieci i wyrażają uznanie, „że Biblioteka nadała...”.

5.3.1. Współpraca z rodzicami, organizacjami i instytucjami w zakresie animacji czytelnictwa dzieci i młodzieży.

Biblioteka stale współpracuje z przedszkolami, szkołami o różnym poziomie nauczania, przeprowadzając zajęcia, gdzie główną rolę odrywa książka i działania skupione wokół niej. Duża część dzieci (i ich rodziców) z przedszkoli i szkół podstawowych są czytelnikami Biblioteki, czasem nawet paru filii (jednej koło miejsca edukacji swojego dziecka, drugiej koło miejsca zamieszkania). Młodzież gimnazjum i szkół licealnych korzysta z oferty lekcji bibliotecznych, spotkań, dyskusji, które proponuje im Biblioteka. Szkoły bardzo chętnie przychodzą na tego typu zajęcia, gdyż przekazują one treści odmienne od tych na zajęciach szkolnych. Biblioteka poszerza uczestnictwo w kulturze zarówno młodzieży, jak i dzieci.

Biblioteka współpracuje także z Miejskimi Domami Kultury, które to w wielu przypadkach mieszczą się w tych samych budynkach. Tym samym odbiorcy korzystający z oferty domów kultury są jednocześnie czytelnikami Biblioteki.

Biblioteka włącza się również do współpracy przy okazji akcji organizowanych przez instytucje i stowarzyszenia:

- **Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach** w zakresie kampanii społecznych podnoszących świadomość społeczną na temat krwiodawstwa, w ramach której odbyły się zajęcia dla dzieci i młodzieży organizowane w Filiach nr 1,

10, 11, 12, 17, 19, 23, 25, 26, 27, 32, 33, 36 oraz stworzono w siedzibie RCKiK punktu wymiany książek dla krwiodawców.

28 października 2013 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach wzięła udział w organizowanej przed Galerią Katowicką Wampiriadzie. MBP zorganizowała kiermasz taniej książki oraz konkurs literacki.

- **„ABCXXI - Cała Polska czyta dzieciom”** - realizacja II etapu Konkursu I Ogólnopolskiego Konkursu Czytelniczego „Książka – przyjaciel prawdziwy. **W krainie Solilandii**” w MBP w Katowicach

W dniach 20-27 maja 2013 roku w siedmiu miastach Polski: Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Warszawie i Wrocławiu, odbył się II (wojewódzki) etap I Ogólnopolskiego Konkursu Czytelniczego „Książka – przyjaciel prawdziwy. W krainie Solilandii”. Konkurs zorganizowano pod honorowym patronatem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Biblioteki Narodowej i Muzeum Książki Dziecięcej. Organizatorami Konkursu była: Fundacja „ABCXXI - Cała Polska czyta dzieciom”, Kopalnia Soli „Wieliczka” oraz Wydawnictwo PMDC.

W dniach 20 i 21 maja 2013 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach, w Filii nr 32 odbyły się dwie tury II etapu Konkursu. Wzięło w nim udział 11 trzyosobowych drużyn reprezentujących szkoły z województwa śląskiego. Drużyny miały za zadanie przedstawić scenkę i odpowiedzieć na pytania konkursowe dotyczące książki „Pamiętnik wielickiego skrzata” Beaty Kołodziej. Finałiści otrzymali nagrody książkowe oraz karty wstępu do Kopalni Soli „Wieliczka”. Wszyscy Laureaci zaproszeni zostali na Koncert Finałowy, który odbył się 3 czerwca 2013 r. w Kopalni Soli w Wieliczce. Celem Konkursu było promowanie głośnego czytania dzieciom i rozbudzenie wśród młodych uczestników pasji do czytania. Konkurs miał służyć także poszerzeniu wiedzy uczniów na temat legend i skarbów kultury polskiej oraz zachęcić ich do poznania pięknych miejsc opisanych w książkach z serii „Solilandia”. Lektura ta pomaga również poznawać wartości uniwersalne, takie jak szacunek wobec drugiej osoby, solidarność, uczciwość.

- **Centrum Kultury Katowice.** - w ramach współpracy z CKK Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach brała udział w projekcie autorskim Ewy Kokot *Future Artist*. W ramach przedsięwzięcia *Ścieżka miejskich dźwięków* kilkanaście filii bibliotecznych MBP o profilu dziecięcym doświadczyło przestrzeni miejskich poprzez zmysł słuchu: m.in. F23 wyruszyła na wieczorną wędrowkę dźwiękową po Osiedlu Paderewskiego. Swoje wrażenia dzieci zarejestrowały za pomocą rysunków. W ramach współpracy pracownicy MBP wzięli w debacie *Future Artist – edukacja kulturalna dla przyszłości*, która odbyła się 23 listopada 2013 w CKK.
- **Wydawnictwo TIBUM** - współpracujemy od paru lat. Tym razem nasza współpraca dotyczyła 3.Targów Książki w Katowicach i Odjazdowego Bibliotekarza. Na wymienione imprezy została przygotowana oferta dla dzieci i młodzieży a także dorosłych, podczas których miały miejsce wspólne czytanie kamishibai i zabawy plastyczne na podstawie czytanych teatryków.
- **Fundacja Orange, Fundacją Dzieci Niczyje** - współpracujemy w ramach akcji *Dzień Bezpiecznego Internetu, Sieciaki*, które to szczególne kierowane są do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców.
- **Rebel Garden Cafe w Parku Śląskim** - organizujemy imprezy plenerowe, w której uczestniczą dzieci i młodzież, ale rodzice i inni przechodnie również włączają się do naszych działań. W ubiegłym roku przeprowadziliśmy **Gryfne Groczi z Biblioteką** czyli gry i zabawy regionalne w ramach *II Festiwalu Podróży Bliskich, Urodziny Marabuta - w czasie zabaw popularyzowano wśród dzieci i dorosłych wiedzę o marabucie oraz pokazano, jak dobrze można się bawić w oparciu o literaturę Macieja Wojtyzsko - *Tajemnica szyfru Marabut* oraz **Podróże z tysiąca i jednej mapy**- imprezę*

czytelniczą z okazji z okazji Dnia Dziecka i Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom.

- **Stowarzyszenie Wielka Liga** - współpraca przy organizacji miejskiego konkursu czytelniczego skierowanego do uczniów szkół podstawowych. Konkurs jest przeprowadzany w dwóch kategoriach wiekowych: kl. 1-3 i 4-6 i trwa od 14 listopada 2013 r., a jego finał przewidziany jest w maju 2014 roku. Głównymi celami konkursu są: promowanie czytelnictwa, kształtowanie nawyku czytania i zdobywania wiedzy, rozbudzanie umiejętności poszukiwań literackich i zainteresowania literaturą piękną. Pierwszy, etap Konkurs przeprowadzony jest w formie testowej. Do zadań Biblioteki należy: opracowanie, dystrybucja i promocja materiałów konkursowych.

5.3.2. Najważniejsze przykłady form pracy z dziećmi i młodzieżą.

Wszelkie formy pracy skupiają się wokół działań z książką, czy są to działania happeningowe czy tradycyjne zajęcia, zawsze opierają się o specjalnie dobraną literaturę, propagującą nowe trendy czytelnicze, książkę obrazkową oraz klasykę literatury. Wśród form można znaleźć spotkania autorskie, warsztaty z ilustracją i opowiadaniem.

Spotkania autorskie i warsztaty dla dzieci:

- **Spotkanie autorskie z Małgorzatą Karoliną Piekarską** – autorką książek dla dzieci i młodzieży, m.in. *Klasa pani Czajki*, *Dziewiętnastoletni marynarz*, *Tropiciele*, *Dzika czy Loteria* (10 kwietnia 2013 r., godz. 15.00, Filia nr 28)

- **warsztaty z Wydawnictwem Tako**, zajmującym się wydawaniem i promocją książek kolekcji OQO w Polsce. Zaprezentowano ilustracje całej kolekcji OQO i omówiono ich rolę w książkach (27.05.2013 r., godz. 9.30, Filia nr 3).

- **warsztaty z Krystyną Lipko-Sztarbałło** - architektem i ilustratorką książek dla dzieci, m.in. książeczki *Dokąd iść? Mapy mówią do nas*. Laureatką wielu nagród krajowych, także medalu BIB'01.

4 czerwiec 2013 r. godz.11.00-12.00, Filia nr 26, godz. 16.00-17.00, Filia nr 6

- **spotkanie autorskie z Wojciechem Widłakiem** - autorem serii książek dla dzieci *Pan Kuleczka* – współpraca z Biblioteką Śląską w ramach projektu *Zabajani* (6 czerwca 2013 r., godz. 12.00 Filia nr 32).

- **warsztaty dla dzieci z Katarzyną Bogucką** – ilustratorką książeczek dla dzieci. Warsztaty odbyły się podczas imprezy Narodowe Czytanie. Aleksander Fredro (7 września 2013 r., godz. 13.00 i 15.00, Park Kościuszki w Katowicach).

- **warsztaty dla dzieci z Joanną Krzyżanek** – autorką bajek, opowieści i wiersze. (20 września 2013 r., godz. 17:00, Filia nr 16).

(21 września 2013 r., godz. 11:00, Targi Książki w Katowicach).

- **warsztaty dla dzieci z Katarzyną Prudło** - aktorką związaną ze Śląskim Teatrem Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach, piszącą tomiki wierszy dla dzieci. (22 września 2013 r., godz. 15:00, Targi Książki w Katowicach).

- **Spotkanie autorskie z Barbarą Kosmowską** - autorką książek dla dzieci i młodzieży m.in. *Teren prywatny*, *Buba*, *Niebieski autobus*, *Puszka*. Spotkanie odbyło się w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki (19 listopada 2013 r., godz. 9.00, Filia nr 3).

Kalendarium imprez literackich i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży

- **Obchody Dnia Babci i Dziadka** – corocznie organizowane są imprezy, które głównie skierowane są do najmłodszych odbiorców (przede wszystkim w wieku przedszkolnym i dzieci młodsze).

- Ferie z Książką 2013, w ramach akcji „**Zima w Mieście 2013**”, pod hasłem: **Biblioteka na Drodze Mlecznej**.

Zaproszono dzieci i młodzież na 200 zajęć edukacyjnych, które odbyły się od 11 do 22 lutego 2013 r. w Filiach nr: 3, 4, 6, 10, 11, 12, 14, 16, 17,19, 20, 23, 25, 26, 27, 28,30, 32, 33, 38 w akcji *Ferie z Książką* wzięło udział 1545 dzieci w wieku od 6 do 17 lat. Ponadto Filia nr 31, formalnie nie uczestnicząca w akcji, w odpowiedzi na zainteresowanie czytelników zorganizowała 6 konkursów związanych z tematem ferii dla 145 dzieci. Hasło *Biblioteka na Drodze Mlecznej* zachęcało do eksploracji wyobraźni, eksperymentów czytelniczych, odwiedzania interesujących miejsc (bar mleczny, dentysta, planetarium, kino, Centrum Komputerów, CINIbA). Program Ferii wzmacniał kompetencje czytelnicze, promował wiedzę i otwartość na nią, przekazywał kody kulturowe. W bibliolaboratoriach odkrywano różne wymiary czytania: wraz z Małym Księciem badano siłę przyciągania słów, konstruowano pojazdy nie z tej planety, poznając przy okazji historię astronomii i ludzkich wynalazków. Książki, mleko (100 litrów biblioteka otrzymała od sponsora), balony, sól, ocet, soda wykorzystane do doświadczeń, pomysły bibliotekarzy i dzieci okazały się świetnymi katalizatorami dla mądrej zabawy. Do Mlecznej Gry Osiedlowej w dniu 18 lutego, której honorowym gościem była poetka **Zofia Beszczyńska**, zaangażowano mieszkańców Os.1000-lecia (m.in. hapeningowe dojenie krowy i czytanie wierszy przy mlekomacie).

Wnioski:

Biblioteka to wymarzone miejsce na eksperymenty, a przekazywanie myśli (memów) za pomocą pisma i obrazu (książka) jest najważniejszym odkryciem człowieka.

Największa frekwencja: F32 (Katowicach – Ligota): 252 dzieci, F26 (Murcki): 142, F28 (Podlesie): 136, F38- (filia szpitalna, zajęcia zamknięte w szczególnych warunkach: na oddziałach dla pacjentów CZD): 127, F10 (Ochojec): 113, F14 (Os. Tys. Dolne): 100, F20 (Dąbrówka): 84, F23 (Os. Paderewskiego): 80, F25 (Os. Tys. Górne): 77, F6 (Józefowiec): 76 dzieci.

Relacje z wybranych filii:

Filia 26: *Międzygalaktyczny bal pizamowy*. Atrakcje: gwiazdne wojny na poduchy, gimnastyka ufoludków, przejście w inny wymiar, śpiewanie w kosmicznym rytmie, konstruowanie wielkich serc z zapalek oraz mleko i czekolada do picia, a także planetarne ciasteczka. W kosmopizamach były nie tylko dzieciaki, ale i bibliotekarki, za co dostały brawa od dzieci i rodziców.

Filia 14: *Wyprawa w kosmos* przeobraziła uczestników w kosmozwiadowców. Drużyny otrzymały m.in. zadanie *Mleczny slalom*: aby nabrać sił przed podróżą każdy pił mleko, dzięki czemu bezbłędnie wykonał zadanie – nie tracąc ani kropli tego cennego napoju.

Dzieci chętnie uczestniczyły w zróżnicowanych i zaskakujących zajęciach przygotowanych przez pracowników biblioteki, a zwykle balony sprawdziły się edukacyjnie równie dobrze jak tablety.

- Dzień Bezpiecznego Internetu - Serfuję. Respektuję

W obchodach wzięło udział 17 filii bibliotecznych, filie nr: 3, 6, 10, 11, 14, 17, 19, 20, 21, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 33, 36. W zajęciach uczestniczyło **338 osób**, w tym: łącznie 266 dzieci i młodzieży, 58 dorosłych oraz 10 seniorów.

Święto Dnia Bezpiecznego Internetu rozpoczęło się od prezentacji spektaklu edukacyjno-profilaktycznego *Oflajnowo* Teatru Edukacji i Profilaktyki „MASKA”. Przedstawienie teatralne pokazało dzieciom, że czas spędzony przed komputerem często bywa czasem straconym, a kontakty w świecie realnym są ważniejsze niż te w wirtualnym. Ponadto wskazał na inne formy spędzania wolnego czasu niż korzystanie z zasobów sieci, podkreślając tym samym rolę rozmowy.

Zajęcia dla grup przedszkolnych i szkolnych nawiązywały do historii powstania idei

obchodów święta. Internet został przedstawiony jako miejsce zabawy, ale również nauki i zdobywania wiedzy. Nie zabrakło również dyskusji na temat wirtualnego świata – uczestnicy zajęć wyjaśniali czym dla nich jest sieć, do czego służy i dlaczego bywa niebezpieczny. Stąd podczas spotkań wykorzystano serwisy dla dzieci, poruszające tematykę bezpiecznego korzystania z Internetu: Necio.pl, Fundacja Dzieci Niczyje, Sieciaki.pl, zyrafa.pl. Strony te są przygotowane z myślą o młodych użytkownikach Internetu i zawierają ważne treści przestrzegające przed niebezpieczeństwami oraz zasady bezpiecznego korzystania z Internetu, m.in.: anonimowość w sieci, bezpieczeństwo danych osobowych, bezpieczne pobieranie plików oraz przestrzeganie zasad dobrego wychowania. Oprócz znanych stron poświęconych dzieciom w sieci, podczas zajęć ich uczestnicy oglądali filmy edukacyjne o przygodach *Plika i Foldera*. Wraz z Fejsmenem, bohaterem kampanii społecznej zwrócono uwagę na to, jak trudno jest uniknąć konsekwencji nierozważnych działań w sieci, jak ważna jest znajomość zagrożeń i odpowiedzialne korzystanie z serwisów społecznościowych. Nie zabrakło również zabaw takich jak: tworzenie sieci internetowej za pomocą nici, które utworzyły pajęczynę oplatającą bibliotekę, budowania kartonowej wizualizacji komputera, gier planszowych zawierających zadania dotyczące wyszukiwania konkretnych informacji w Internecie, pytań o zasadach korzystania z Internetu.

Podczas Dnia Bezpiecznego Internetu pojawiły się również zajęcia dla seniorów, jak *Cyfrowy obywatel – komputerowe zajęcia*. Uczestnicy spotkania zaznajomili seniorów ze stronami dotyczącymi bezpieczeństwa w Internecie, które mogą przekazać swojej rodzinie, wnukom. Zwrócono uwagę na zagrożenia płynące z sieci oraz możliwość zgłaszania odpowiednim organizacjom naruszeń prawa internetowego, nielegalnych treści, materiałów pornograficznych. Z kolei dla dorosłych przygotowano prezentację multimedialną, która była wyświetlana na bibliotecznych komputerach w godzinach otwarcia bibliotek. Również rodzicom i opiekunom dedykowane były ulotki poruszające problematykę bezpiecznego Internetu (literatura, idee).

- Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci – Party z książkami w džinsach – 2 kwietnia 2013, Filia nr 16

2 kwietnia w Filii nr 16 odbyła się zabawa literacka pod tytułem *Party z książkami w džinsach* z okazji prestiżowego, obchodzonego na całym świecie Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci. Co roku inny kraj należący do IBBY (International Board on Books for Young People) jest gospodarzem Święta. W tym roku były to Stany Zjednoczone i impreza biblioteczna w Filii nr 16 dedykowana była literaturze i językom tego kraju.

Gośćmi specjalnymi Biblioteki byli: Aleksandra Sowa-Zduńczyk z Centrum Kultury i Informacji Amerykańskiej „American Corner” oraz Jeff Shiffman – aktor i piosenkarz z Nowego Jorku.

Zgodnie z hasłem bookjoy* cieszyliśmy się czytaniem na różne sposoby.

Podczas imprezy odbyły się m.in.:

- interaktywne czytanie *Czarnoksiężnika ze Szmaragdowego Grodu /The Marvelous Land of Oz* po angielsku - czytał gość specjalny z USA, Jeff Shiffman i po polsku – czytanie w formie booktalkingu wspólnie z Aleksandrą Sową-Zduńczyk z American Corner;

- Bookjoy !!! czyli szalone zabawy i konkursy na motywach literackich zachęcające dzieci do czytania, pokazujące przyjemność zabawy z książkami, eksponujące świetną literaturę dziecięcą i młodzieżową po polsku i po angielsku:

m.in. Zostań gwiazdą książki! Bookstars! – konkurs literacki, Keep Smiling! – konkurs na słaśne miny☺; Dżinsowe Party – ubieranie książek w džins, Kanion Dżinsowych Książek – tor przeszkód, Pajęczyna Szarloty – zabawa farmerska, Wonka’s Faktory – warsztaty plastyczne na motywach Czarnoksiężnika z Krainy Oz. Oczywiście była losowanka z nagrodami i amerykański stół: pop corn (fast food) i żurawina (slow food). Podczas imprezy

każdy, kto miał ochotę, łapał angielskie słówka do specjalnego Zeszytu Słówek i Sówek, a wszyscy obowiązkowo dzielili się uśmiechem – zgodnie z hasłem „take a smile!”.

Link do zdjęć:

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.10151857196578677.1073741836.273989833676&type=3>

- **Inauguracja XII Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom – *Podróże z tysiąca i jednej mapy*** – outdoorowa impreza czytelnicza zorganizowana w Rebel Garden Cafe (Park Śląski) – 1 czerwca 2013.

Pracownicy Działu Metodyki, Analiz i Promocji MBP przeprowadzili imprezę czytelniczą w klubokawiarni *Rebel Garden Cafe* w Parku Śląskim. Celem imprezy – oprócz promocji Biblioteki w przestrzeni publicznej – były: przekaz wartości międzykulturowych i społecznych książki jako tekstu kultury oraz uzmysłowienie uczestnikom i obserwatorom siły poznawczej zabaw literackich. Zaproponowano dzieciom blok zabaw czytelniczych pod tytułem *Podróże z tysiąca i jednej mapy*.

W czasie imprezy m.in.:

- czytano i przedstawiano metodą booktalkingową i aktywnymi metodami sensorycznymi wartościowe książki dla dzieci dobrane tematycznie do profilu imprezy (m.in. *Drzewa po drodze*, z tekstem Régine Raymond-García, il. Vanina Starkoff, *Czarna książka kolorów*, Menena Cottin, il. Rosana Faria);

- podróżowano z bohaterami opowieści, baśni, legend i wierszy oraz z dziećmi z całego świata po krainach geograficznych i mapach wyobraźni;

- przeprowadzono również zabawy grafomotoryczne.

Celowe działania z zastosowaniem pomysłowych form animacyjnych, które wzmacniają odczuwanie treści literackich, odwołujące się do metaforyki przyrody i podróżowania, sprawdziły się i jak przystało na wytrawnych podróżników wszyscy w świetnych humorach przetrwali porę deszczową na 4 m². W *Rebel Garden Cafe* bawiło się rotacyjnie 25 dzieci oraz 15 opiekunów (dla nich przygotowano konkurs literacki *Tytułomania*). Obserwatorami imprezy czytelniczej byli też klienci klubokawiarni, do nich również Biblioteka kierował swój uniwersalny kulturowy przekaz.

Link do zdjęć:

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.10152007543408677.1073741861.273989833676&type=1>

Ponadto w filiach biblioteki zorganizowano cykl zajęć i warsztatów.

Link do strony ze szczegółowym harmonogramem:

<http://www.mbp.katowice.pl/index.php?menu=imprezy&strona=dzieciaki&id=ognydziencyt2013>

- **Dzień Dziecka w Bibliotece** – projekcja filmu animowanego „Sekret Eleonory” ze zbiorów Stowarzyszenia Nowe Horyzonty zrealizowana w ramach współpracy z Fundacją Centrum Edukacji Obywatelskiej w Filii nr 32 (3, 4, 10 czerwca 2013 r.)

- **Akcja Lato z Książką 2013** w ramach akcji Lato w Mieście 2013, pod hasłem: *Książkwojaże po mapach marzeń* (2 lipca – 30 sierpnia 2013)

Wakacyjna Akcja *Lato z Książką*, to profesjonalnie opracowane i realizowane z pomysłem, działania edukacyjne bibliotekarzy skierowane do młodych katowiczian spędzających lato w mieście. W tym roku 19 filii bibliotecznych (nr: 3, 4, 6, 12, 14, 16, 17, 19, 20, 23, 25, 26, 27, 28,30, 32, 36, 38), zorganizowało dla dzieci **434** spotkania.

Frekwencja tegorocznej *Akcji* wyniosła **4021 osób**, z czego w lipcu **2294** dzieci, a w sierpniu **1727**. Ogółem **liczba uczestników** w zajęciach wyniosła: w lipcu **497**, a w sierpniu **376**.

Do udziału w *Akcji* zachęcała kampania promocyjna obejmująca media tradycyjne i elektroniczne, m.in.: emitowano atrakcyjny spot reklamowy (strona www, Facebook). W filiach Biblioteki i w katowickich instytucjach kultury rozkolportowano plakaty informacyjne. Zdjęcia i fotoreportaży publikowano codziennie na fanpage'ach: MBP oraz blogach filii w trakcie całej *Akcji*. Pozyskano również sponsora, który przekazał blisko 6000 napojów dla dzieci uczestniczących w *Akcji*.

Nasz biblioteczny kompas skierowany był głównie na baśnie i legendy polskie. Jednakże nieustannie poszukiwaliśmy nowych niesamowitych miejsc na mapach naszych marzeń. Wiele satysfakcji dostarczyło dzieciom poznawanie wraz z bibliotekarzami ukrytych znaczeń symboli i znaków. Docieraliśmy do zaszyfrowanych miejsc, również tych najtrudniej dostępnych, bo związanych z emocjami.

Wnioski: Książkwojaże sprzyjały eksploracji zarówno wyśmienitej literatury, jak i przestrzeni naszego miasta oraz jego okolic. Razem z pracownikami Śląskiego Planetarium obserwowaliśmy gwiazdy i uczyliśmy się rysować mapy nieba. Dzięki współpracy z Fundacją Orange dowiedzieliśmy się więcej na temat mądrego surfowania po świecie wirtualnym.

Formy zajęć cieszące się największym entuzjazmem dzieci to: zabawy literacko-sportowe, czytanie i książkoplotki w zaskakujących miejscach, np.: book-talking w M1 Wojciecha Mszycy - miłośnika rowerów, podróży, czytania i ...kremu Nivea. Zabawy kartograficzne, podchody, turnieje gier planszowych, wycieczki (Pszczyna, Śląski Ogród Botaniczny w Mikołowie), warsztatowe spotkania w instytucjach kultury (American Corner, British Library, Szyb „Wilson”, Centrum Kultury Katowice, Muzeum Śląskie, Muzeum Historii, Informatyki i Komputerów w Szopienicach i in.).

Relacje z wybranych imprez:

Gwiezdna Noc w Bibliotece (12 lipiec 2013 r., Filia nr 28)

W imprezie uczestniczyło 30 dzieci i 15 osób dorosłych (opiekunowie dzieci).

Niektóre z zajęć organizowanych tej nocy to:

- *Obroty ciał niebieskich* - zabawy integracyjne,

- *Awantura o Gwiezdny Pył* - gra drużynowa, obejmująca m.in.: konkurs wiedzy o kosmosie.

Opiekunowie dzieci bawili się równie dobrze, biorąc udział w booktalkingu, Portretomanii i Sondzie Bibliowojazer. Odpowiedzi na pytania konkursowe szukano w książkach astronomicznych, klaserach, albumach numizmatycznych, kryły się też w zakamarkach biblioteki. W czasie imprezy serwowano poczęstunek regeneracyjny (słodczyce i napoje). Późnym wieczorem odbyły warsztaty astronomiczne *A jednak się kręci!*

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.10152093203898677.1073741872.273989833676&type=1>

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.613939715293694.1073741838.283421711678831&type=1>

Sieciaki na wakacjach (16 lipca 2013 r., Filia nr 26)

Impreza plenerowa *Sieciaki na wakacjach* odbyła się w Filii nr 26 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach, ul. Samsonowicza 27.

W zajęciach uczestniczyło 62 dzieci z filii nr: 6, 14, 19, 26, 27, 28 oraz 16 opiekunów. W budynku biblioteki zorganizowaliśmy pokaz filmu animowanego *Owce w Sieci: Papla..* Bezpośrednio z projekcją powiązane było zadanie przygotowane dla uczestników. Pozostała część pikniku odbyła się w plenerze wokół biblioteki, podczas którego czekały na młodych internatów zabawy edukacyjne wykorzystujące wiedzę i umiejętności radzenia sobie w świecie wirtualnym. Każda z drużyn musiała się zameldować na 10 stanowiskach. Wśród zadań pojawiły się gry zręcznościowe, takie jak: pajęczyna informacji (*Sieciotowcy*), rzut do celu mierzony w bajtach (*Sieciobajty*), szybkość zdobywania danych (*Obrót wokół Ziemi*).

Pojawiły się również konkurencje wykorzystujące wiedzę uczestników na temat: zasad obowiązujących w Internecie (*Sieciakowe zasady*), zachowań w sytuacjach nietypowych (@-ki), języka znaków tekstowych wykorzystywanych przez użytkowników sieci (*Bużki*). Udało się również *Sieciodrużynom* ułożyć limeryki na cześć Internetu □. Nie zabrakło też artystycznych inspiracji podczas tworzenia prac plastycznych *Fotomontaż* techniką kolażu. Piknik zakończyliśmy wyłonieniem zwycięskiej drużyny, na którą czekały drobne upominki. Podczas pikniku zostały wykorzystane materiały edukacyjne nadesłane przez Fundację Orange oraz Fundację Dzieci Niczyje.

Link do zdjęć z imprezy na profilu MBP:

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.10152093501578677.1073741873.273989833676&type=3>

W wiejskim ogródku (26 sierpnia 2013 r., Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie) Biblioteka była również organizatorem dużej, autorskiej imprezy edukacyjnej o profilu literacko-etnologicznym w chorzowskim Skansenie, w której uczestniczyło około 300 osób.

Turniej gier planszowych, (28 sierpnia 2013 r., Filia nr 14)

W zajęciach wzięło udział 25 dzieci. *Gra w warcaby* sprawdzała umiejętność logicznego i strategicznego myślenia, w grze *Trasa nr 14* najważniejsza była zręczność oraz odrobina cierpliwości. Z kolei gra *Katowice dla odmiany*, prócz doskonałej zabawy, dała dzieciom możliwość zebrania sporej porcji informacji na temat miasta, w którym mieszkają. Zaś gra *W parku* nauczyła kilku zasad bon-tonu.

Na uwagę zasługuje ostatnia, wielkoformatowa gra przestrzenna *Jurajskie Tajemnice*. Przygotowano ją na podstawie książki Ewy Stadtmuller, *Co lubią smoki*. Gra została zrealizowana z wykorzystaniem materiałów z recyklingu. Gracze przesuwając się o kolejne pola, poznawali jednocześnie polskie legendy i historię zamków na Szlaku Orlich Gniazd. Na potrzeby gry stworzono miniatury charakterystycznych obiektów i zakątków, np.: Maczugę Herkulesa, Grotę Łokietka, Jaskinię Nietoperzową.

Gdy świeci słońce, jesteśmy na łące

Zajęcia były skierowane do dzieci w wieku 3-6 lat: letni kącik głośnego czytania, spotkania z bohaterami baśni, malowanie, rysowanie, wspólne gry i zabawy, niespodzianki.

(1-31 sierpnia 2013 r., Filia nr 15)

- XIII Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania (30.09.2013)

W ramach ODGC pod hasłem *Nadajemy audycję z ptasiego kraju* w filiach MBP zostały zorganizowane imprezy i spotkania dla dzieci. Łącznie odbyło się 29 spotkań na 19 filiach.

Najciekawsze relacje:

Filia nr 35 - Dzieci obejrzały prezentację multimedialną oraz zostały zapoznane z życiorysem i twórczością Juliana Tuwima. Następnie odbyło się wspólne czytanie "Ptasiego radia". Pracownicy filii przygotowali dla najmłodszych zabawy dźwiękonaśladowcze polegające na rozpoznawaniu odgłosów wydawanych (które wcześniej zostały nagrane) oraz naśladowanie wybranych zwierząt, czytanie oraz interpretacja ruchowa wierszy Tuwima (Bambo, Lokomotywa) i zagadek o zwierzętach. Podczas spotkania każde dziecko otrzymało naklejkę z logo Fundacji ABC XXI.

Filia nr 15 - Podczas zajęć słuchano wierszy J. Tuwima m.in.: „Ptasie radio”, „Mowa ptaków”, „Ptasie plotki”, „Spóźniony słowik”. Głośne i interaktywne czytanie połączono z zabawami – dzieci poznały różne gatunki ptaków grając w „Ptasie memory”, oraz układając „Ptasie puzzle”. Mali uczestnicy spotkania grali również w grę „Jaja na talerzu” oraz wykonali „Szyszkowego ptaszka” i słodkie „Jajka w gniazdku”. Dzieci dowiedziały się też jak zrobić karmnik według wskazówek A. Wajraka opisanych w książce „Jesień: przewodnik prawdziwych tropicieli”.

Liczba dzieci: 6 Liczba opiekunów: 4

Filia nr 17 - Nadajemy audycję z ptasiego kraju. W tym dniu naszym przewodnimi motywami były wiersze i ptaki. Na początek wspólnie czytaliśmy ponadczasowy wiersz Juliana Tuwima *Ptasie radio*. Potem dzieci odgadywały ptasie zagadki i rebusy. Następnie uczestnicy zajęć wykonywali różnorakie zadania plastyczne – część dzieci wykonywała ptaki z rolek po papierze toaletowym, inne wyklejały rajskie ptaki i ptaszęta na papierze przy pomocy kolorowej bibuły, kredek i piórek. Najmłodsze dzieci rysowały i kolorowały motywy wesołych ptaków. Na zakończenie uczestnicy dostali słodki poczęstunek, a z prac dzieci zrobiliśmy śpiewającą ptasią wystawę.

W spotkaniu uczestniczyło 7 dzieci i 4 opiekunów.

Filia nr 20 - dzieci miały okazję słuchać wierszy Juliana Tuwima ; zgodnie z tegorocznym hasłem rozpoczęliśmy od czytania wiersza *Ptasie radio*. Do tego wiersza oraz do wielu innych dzieci robiły ilustracje zwierząt. Drugim zadaniem był konkurs na przedstawienie wybranego przez siebie wiersza. Były to ilustracje, kilka słów o wierszu, czasem ktoś wpadł na pomysł i wydawał dźwięki jak wybrane zwierzątko, słowem było dużo dobrej zabawy. Na zakończenie przy małym, słodkim poczęstunku, ogłosiliśmy zwycięzcę konkursu.

Dnia 30 września w godzinach 16.00 – 18.00 w zabawie uczestniczyło 9 dzieci, nie była to grupa zorganizowana.

Spotkania literackie i edukacyjne w filiach Biblioteki

- Dyskusyjne Kluby Książki dla dzieci

Biblioteka priorytetowo traktuje czytelnictwo dzieci i młodzieży. Obecnie prowadzi 5 Dyskusyjnych Klubów Książki dla dzieci: w Filii nr 3 przy ul. Gliwickiej 93; w Filii nr 5 Mł., ul. Franciszkańska 33; w Filii nr 14, ul. Piastów 20; w Filii nr 16, ul. Wajdy 21 oraz w Filii nr 32 przy ul. Grzybski 19 A.

W 2013 r. odbyło się 110 spotkań Dyskusyjnych Klubów Książki dla dzieci i młodzieży.

- Bajka z ciastkiem

Od listopada 2000 roku Biblioteka prowadzi cykl promujący głośne czytanie książek dla dzieci. W każdy wtorek, o godz. 17.00, w Filii nr: 3, 4, 5 Mł., 6, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 36 oraz w Filii nr 38 w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka (tutaj wyjątkowo o 14.00), bibliotekarze, a nie rzadko rodzice, dziadkowie czy zaproszeni goście głośno czytają dzieciom przez co najmniej 30 minut.

- Zajęcia konwersacyjne z języka angielskiego dla dzieci odbywają się od października.

W filiach utworzono 8 grup, w tym:

1 grupa przedszkolaków w Filii nr 32;

1 grupa dzieci ze szkoły podstawowej w Filii nr 32;

4 grupy dzieci ze szkoły podstawowej w Filii nr 28;

2 grupy dzieci ze szkoły podstawowej w Filii nr 16;

Zajęcia obejmują: konwersację, zabawy słownikowe, odgrywanie scenek z różnych dziedzin życia (np. w sklepie, w restauracji, u lekarza, itp.), a także naukę piosenek stosownie wieku uczestników oraz poziomu, poszerzane jest słownictwo i gramatyka.

- Lekcje biblioteczne i wyjścia do biblioteki

Jedną z najpopularniejszych form pracy z czytelnikiem dziecięcym są lekcje biblioteczne. Głównym celem tego typu zajęć, jest zapoznanie młodego czytelnika z biblioteką, praktyczną prezentację sposobów korzystania z biblioteki, jej agend, zbiorów oraz urządzeń. W naszej ofercie znajdują się lekcje dostosowane do różnych poziomów kształcenia, wzbogacone w nowoczesne środki dydaktyczne. Lekcje biblioteczne dla uczniów szkół podstawowych

i gimnazjów z zakresu przysposobienia bibliotecznego, podstaw bibliografii i informacji naukowej z wykorzystaniem komputerowych baz danych oraz tematyczne - na zamówiony temat prowadzone przez wszystkie filie Biblioteki

W 2013 r. przeprowadzono 307 lekcji z udziałem 5905 uczniów oraz 102 wycieczki (1450 uczestników). Tematyka lekcji pod linkiem:

<http://www.mbp.katowice.pl/index.php?menu=biblioteka&strona=lekcjebiblioteczne>

- **Warsztaty plastyczne** *Tęcza* (Filia nr 16), *Akwarelki* (Filia nr 3) i *Kredka* (Filia nr 23).

Zajęcia skierowane są do dzieci w wieku 6 – 14 lat, które mają ochotę rozwijać swoje zdolności plastyczne. Program wypełniony jest ciekawymi zajęciami. Dzieci uczą się malowania, rysowania, kolażu, poznają ciekawe techniki plastyczne, proporcje rysunku i zasady tworzenia perspektywy. Prace wykonywane różnymi technikami np. ołówki, pastele, tusz, origami, a także przy użyciu plasteliny, masy solnej itp. Uczestniczące w zajęciach dzieci biorą udział w konkursach plastycznych organizowanych przez Bibliotekę.

Od września 2013 roku kółka plastyczne są prowadzone są przez pracowników filii pod nadzorem merytorycznym pracownika Pracowni Plastycznej.

5.4. Działalność czytelnia, usługi informacyjne Biblioteki

Usługi informacyjne biblioteki

Realizacja usług informacyjnych w MBP w Katowicach odbywa się w oparciu o zbiory biblioteczne (drukowane i elektroniczne) oraz zasoby sieci Internet.

Oferta obejmuje:

- informację katalogową (informowanie o zbiorach własnych, pomoc w korzystaniu z katalogu komputerowego OPAC, instruktaż w zakresie wyboru technik i metod wyszukiwania informacji oraz korzystania z języków informacyjno-wyszukiwawczych);
- informację biblioteczną (informowanie o zasobach innych filii Biblioteki, innych bibliotek, lokalizowanie poszukiwanych materiałów w innych filiach, w Oddziale Książki Mówionej, itd.);
- informację bibliograficzną (pomoc w poszukiwaniu materiałów do prac maturalnych, semestralnych, naukowo-badawczych, pomoc w wyszukiwaniu baz i zasobów sieciowych);
- informację faktograficzną (tworzoną w oparciu o encyklopedie, słowniki, leksykony, informatory, przewodniki oraz zasoby Internetu);
- informację o obowiązujących normach w zakresie tworzenia przypisów bibliograficznych, zasadach sporządzania bibliografii załącznikowej.

Sprawą priorytetową dla Miejskiej Biblioteki Publicznej jest zaoferowanie czytelnikom jak najłatwiejszego dostępu do książki i informacji. W tym celu od 1997 roku prowadzi się prace w zakresie komputeryzacji i informatyzacji, kiedy to wraz z zakupem licencji systemu PROLIB, rozpoczęło się tworzenie elektronicznej bazy danych i dążenie do utworzenia katalogu on-line całości zbiorów.

W 2005 r. został udostępniony katalog elektroniczny on-line. W 2002 r. rozpoczęto retrokonwersję zbiorów filii; zbiory są sukcesywnie udostępniane w katalogu on-line, a po wprowadzeniu całości zbiorów danej filii - uruchamiana jest elektroniczna obsługa czytelnika w systemie Prolib. Pierwsza filia w systemie elektronicznym została uruchomiona w marcu 2006 r. W kolejnych latach do dnia dzisiejszego wprowadzono księgozbiór i uruchomiono elektroniczną obsługę czytelnika w 29 filiach. Aktualnie do skatalogowania pozostały zbiory

zlokalizowane w 5 placówkach: Filii nr 18, 34, 35, Oddziału Książki Mówionej Filii nr 1 oraz Czytelni Filii nr 13. Z elektronicznej obsługi czytelnika wyłączone są jedynie 2 filie szpitalne: Filia nr 34 - zlokalizowana na terenie Centralnego Szpitala Klinicznego i Filia nr 38 - zlokalizowana w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka im. Jana Pawła II.

Czytelnicy korzystający ze skomputeryzowanej biblioteki czerpią znacznie większe korzyści użytkowe niż z bibliotek z tradycyjnym warsztatem wyszukiwawczym. Komputeryzacja usprawnia udostępnianie i wypożyczanie - skraca czas oczekiwania na potrzebne materiały. Katalog komputerowy umożliwia sprawne i szybkie uzyskanie informacji o źródłach, a także usprawnia warsztatowe, administracyjne i sprawozdawcze prace bibliotekarza.

Jedną z największych korzyści wprowadzenia komputeryzacji jest mobilizowanie czytelników do sumiennego przestrzegania regulaminu Biblioteki, a tym samym zminimalizowanie ryzyka przetrzymania materiałów bibliotecznych.

Analiza porównawcza wyników sieci 2010/2011/2012

Udostępnienie prezencyjne	Stan na 31.12. 2010 r.	Stan na 31.12.2011 r.	Stan na 31.12.2012 r.	Stan 31.12.2013 r.
książek	56.294	61.230	61.364	59.639
czasopism	77.262	73.285	74.852	77.778
zbiorów specjalnych	2.235	2.121	1.601	1.618
udzielonych informacji	30.641	35.329	42.003	52.001
Liczba użytkowników Internetu	36.915	52.724	56.696	58.353
odwiedziny	66.471	82.016	68.092	117.168

Zainteresowanie czytelników korzystaniem „na miejscu” z księgozbioru naukowego jest niewielkie, co spowodowane jest coraz powszechniejszym dostępem do elektronicznych źródeł informacji widać to również w naszych placówkach - maleje udostępnianie prezencyjne, a rośnie sukcesywnie liczba osób korzystających z Internetu.

5.5. Stan prac nad bibliografią miasta

W 2013 r. Biblioteka zakupiła dodatkowy moduł Bibliografia M21 Kompleksowego Systemu Zarządzania Biblioteką PROLIB - oprogramowanie umożliwiające tworzenie różnego rodzaju bibliografii. W czerwcu podjęto prace nad tworzeniem Bibliografii Katowic.

W założeniu ma to być bibliografia retrospektywna i bieżąca, przedmiotowa, zawierająca pewne elementy bibliografii podmiotowej. W bibliografii rejestrowane będą:

- dokumenty o Katowicach bez względu na ich miejsce wydania lub druku, tematycznie obejmujące wszystkie dziedziny życia,
- czasopisma, wydawnictwa zbiorowe i seryjne wydawane na terenie Katowic niezależnie od tematyki, której dotyczy,
- publikacje o zjazdach, konferencjach naukowych, festiwalach, wystawach i innych

impresach odbywających się w Katowicach bez względu na to, czy mają przedmiotowy związek z miastem,

- recenzje teatralne wszystkich spektakli wystawionych w mieście niezależnie od tematyki przedstawień.

Bibliografia ma rejestrować dorobek literacki osób związanych z Katowicami nie ograniczając się tylko do tekstów literackich, których przedmiotem jest miasto Katowice.

Celem prac bibliograficznych jest dokumentowanie dorobku kulturowego Katowic, stworzenie kompleksowej bazy informacji o mieście, zaspokajanie potrzeb informacji o życiu miasta oraz popularyzacja wiedzy o środowisku lokalnym.

W omawianym okresie prace polegały na:

- opracowaniu szczegółowego schematu klasyfikacji Bibliografii Katowic, obejmującego 16 działów głównych oraz poddziały niższych stopni,
- importowaniu rekordów z modułu Opracowanie do modułu Bibliografia M21 i modyfikowanie ich dla potrzeb bibliografii,
- opracowaniu formalno-rzeczowym artykułów /rozdziałów/ publikacji zbiorowych. (częściowo wykorzystano materiał zawarty w sporządzonym w 2005 r. zestawieniu bibliograficznym „Katowice. Historia, stan obecny: wybór literatury” opracowanym w Czytelni MBP w Katowicach).

Dotychczas, opierając się tylko na zbiorach Biblioteki z opisów wprowadzonych do bazy Systemu PROLIB utworzono 560 rekordów.

6. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników

6.1. Stan i ocena działalności filii w szpitalach.

W stosunku do roku poprzedniego nie uległa zmianie liczba placówek działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz chorych z dysfunkcjami. Biblioteka prowadzi 2 filie, których zadaniem jest przede wszystkim zapewnienie dostępu do literatury pięknej osobom przebywającym w szpitalach: Filię nr 34 (ul. Medyków 14) przy Centralnym Szpitalu Klinicznym im. Prof. Kornela Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Filię nr 38 (ul. Medyków 16) przy Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach.

Czytelnictwo i czytelnicy w filiach szpitalnych

Zważywszy na specyfikę filii/głównie praca z czytelnikiem na oddziałach szpitalnych oraz to, że bibliotekarz w siedzibie Filii nr 34 jest obecny codziennie tylko przez 1,5 godziny, w pozostałym czasie przebywa na oddziałach szpitalnych, osiągnięte wyniki świadczą o zaangażowaniu pracowników w codzienną pracę. Mimo niewielkiego spadku czytelników w stosunku do roku 2012 (14 czytelników mniej) placówka cieszy się zainteresowaniem nie tylko pacjentów, ale również pracowników administracji szpitala i personelu medycznego.

W Filii nr 38 doposażono lokal w kolorowe stoliczki i krzeselka dostosowane do wzrostu dzieci. Ściany ozdobiono ilustracjami z bajek i naklejkami o tematyce dziecięcej. Umieszczono w widocznym miejscu barwne pudełka pełne kolorowych kredek, flamastrów i farb. Stworzono przyjazne warunki do przeprowadzania zajęć bibliotecznych. Dzięki temu filia stała się obiektem bardzo chętnie odwiedzanym przez rodziców z dziećmi – pacjentami GCZD, a także dzieci oczekujących na fizjoterapię. Filia potrzebuje jeszcze nieznacznego doposażenia, ale jej działalność i rosnące czytelnictwo oceniamy pozytywnie.

Należy również nadmienić, że na stan czytelnictwa w filiach szpitalnych duży wpływ ma wysokość podpisanych przez szpitale kontraktów z NFZ. Stąd również wynikają wahania związane z dużym natężeniem czytelnictwa w pierwszych miesiącach każdego roku oraz znacznie niższym wskaźnikiem notowanym pod koniec roku kalendarzowego.

Wypożyczenie i udostępnianie na miejscu zbiorów bibliotecznych. Księgozbiór. Gromadzenie materiałów bibliotecznych

W Filii nr 34 czytelnictwo utrzymuje się na tym samym poziomie co w roku ubiegłym. Na ten fakt ma niewątpliwie wpływ przeprowadzana systematycznie selekcja oraz dbałość o estetyczny wygląd księgozbioru.

Zwraca również uwagę, że preferencje czytelników dorosłych poddanych leczeniu szpitalnemu, są często zupełnie inne niż czytelników w tradycyjnych filiach bibliotecznych. Literatura powinna spełniać funkcje terapeutyczne i budować pewność siebie pacjenta. Popularnością cieszą się zarówno nowe, jak i klasyczne pozycje literackie.

Najbardziej poszukiwane tytuły w 2013 r. to:

- biografie /D. Wałęsowa, A. Passent, A. German/
- podróznicze
- współczesne polskie powieści obyczajowe
- powieści kryminalno – detektywistyczne (głównie z krajów skandynawskich)

Znikomym zainteresowaniem cieszą się poczytne w innych, tradycyjnych filiach romanse.

W Filii nr 38 zanotowano znaczny wzrost zarówno wypożyczeń na miejscu z 5899 vol. w 2012 roku na **6905 w 2013** oraz wypożyczeń na zewnątrz (2012 r.: 8376 vol., **2013:9133**).

Kierownik filii ocenia, że dobra współpraca z Działem Gromadzenia przyczyniła się do nasycenia księgozbioru w Filii nr 38. Książki są kolorowe, tytuły zgodne z oczekiwaniami czytelników.

Popularyzacja książki i działalność kulturalna

W ramach działań na rzecz pacjentów i podopiecznych szpitali, filie oprócz oferty książek proponują również imprezy cykliczne organizowane w związku ze świętami oraz dniami szczególnymi. W omawianym okresie filie przeprowadziły wiele imprez dla dzieci i dorosłych (m.in. Światowy Dzień Chorego, Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich, Tydzień Bibliotek). W filii szpitalnej dla dorosłych bibliotekarze stosują różnego rodzaju działania związane z biblio- i książkoterapią, np.: czytanie książek przy łóżku chorego, odpowiedni dobór literatury, rozmowa indywidualna z pacjentem – budowanie u chorego pozytywnego myślenia i wiary w siebie, zajęcia o działaniu terapeutycznym itp. Z roku na rok coraz więcej osób (chorych i niepełnosprawnych) bierze udział w zajęciach integracyjnych, które przygotowują pracownicy biblioteki.

W Filii nr 38 ukierunkowanej na odbiorcę dziecięcego bibliotekarze przeprowadzili ogółem:

- **85** imprez literackich i plastycznych oraz **47** konkursów, w których wzięło udział **691** pacjentów GCZD (min. Światowy Dzień Pluszowego Misia, Urodziny Kubusia Puchatka, Światowy Dzień Chorego, Światowy Dzień Kota, cykl imprez związanych z Rokiem J. Tuwima)
- **58** razy spotkano się z dziećmi na oddziałach szpitalnych w ramach akcji: Bajka z ciastkiem, w których uczestniczyło **337** czytelników
- w ramach akcji Ferie z książką, które odbywało się w tym roku pod hasłem: "Biblioteka na Drodze Mlecznej" wzięło udział **127** uczestników
- w akcji letniej przeprowadzonej pod hasłem: „Książkwojaże po mapach marzeń” wzięło udział **284** uczestników.

Liczba dzieci zaangażowanych w działania jest imponująca – należy wziąć pod uwagę fakt, to dzieci chore, często niepełnosprawne, a jednocześnie garnące się do wspólnej zabawy z bibliotekarzami.

Praca w bibliotekach szpitalnych wymaga od pracowników szczególnych predyspozycji i gotowości na zmierzenie się z problemami chorych osób. Realizowane zadania wykraczają poza tradycyjne funkcje typowej biblioteki (codzienne wizyty na oddziałach szpitalnych, organizowanie zajęć przy łóżkach pacjentów, pomoc w nauce chorym dzieciom, itp.). Biblioteka poprzez swoją różnorodność działań jest bardzo dobrze przyjmowana przez

środowisko zarówno pacjentów, jak i przez środowisko medyczne. Dotychczasowa współpraca biblioteki z oddziałami szpitalnymi przebiega pozytywnie, a ich rezultatem jest sympatia, życzliwość i zadowolenie podopiecznych.

Dodać należy, że pacjenci/czytelnicy filii szpitalnych pochodzą z różnych części kraju – poprzez swoją działalność filie szpitalne przyczyniają się nie tylko do popularyzacji sieci Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach, ale również poza granicami naszego województwa. Budują dobry wizerunek zarówno MBP, jak i miasta Katowice.

6.2. Liczba czytelników i wypożyczeń w filiach szpitalnych:

Filia szpitalna	Stan księgozbioru ogółem		Liczba czytelników		Wypożyczenia	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Filia nr 34	4366	4262	1467	1453	12393	12378
Filia nr 38	2455	2636	1637	1853	8376	9057

- w punktach bibliotecznych usytuowanych w szpitalach – nie prowadzimy
- w domach opieki społecznej – nie prowadzimy
- w aresztach – nie prowadzimy.

6.3. Zbiory dla czytelników niepełnosprawnych:

- liczba tytułów tzw. książek mówionych i audiobooków:

4976 tytułów- na CD w Filiach nr:1, 9, 11,13, 25, 32, 35, 5 mł

4018 tytułów na kasetach magnetofonowych w Filiach nr 1 i 32

1597 w formacie CF (Czytak) W OKM w Filii nr 1

W 2013 r. zakupiono łącznie 706 szt. audiobooków za kwotę 15 859,02 zł.

- liczba e-booków - nie gromadzimy
- liczba książek z dużą czcionką (przybliżona) - brak danych.

6.4. Czy Biblioteka posiada stanowiska komputerowe lub inne sprzęty techniczne przystosowane dla osób z dysfunkcją wzroku. Jeśli tak, to jakie?

Oddział Książki Mówionej, który funkcjonuje przy Filii nr 1, wyposażony jest w dwa stanowiska komputerowe przystosowane dla osób z dysfunkcją wzroku, posiada także do dyspozycji czytelników specjalistyczny program komputerowy – Window Eyes, skaner przetwarzający tekst dokumentu na mowę, a także linijkę brajlowską SuperVario 80 (wyposażoną w interfejs Bluetooth). W roku 2013 w ramach projektu „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabo widzących” realizowanego przez Stowarzyszenie „Larix” użyczono bibliotece Czytaka Plus, który udostępniany jest czytelnikom za pobraniem kaucji.

6.5. Formy pracy i działania Biblioteki na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, seniorów i innych osób z grup tzw. wykluczonych; współpraca Biblioteki z instytucjami i stowarzyszeniami zajmującymi się działalnością na rzecz tych grup.

MBP w Katowicach w roku 2013 prowadziła różnorodne działania na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, seniorów, a także osób wykluczonych. Jednym z priorytetów było zwiększenie udziału tej grupy czytelników osób w imprezach kulturalnych, artystycznych, sportowych i rekreacyjnych.

1. Promocja i prezentacja twórczości artystyczną osób niepełnosprawnych.

W 2013 r. zorganizowano w Filii nr 1 MBP, spotkanie z Haliną Kuropatnicką-Salamon, poetką, pisarką, osobą niewidomą od wczesnego dzieciństwa. W Filiach nr 14 i 30 prezentowana była wystawa artystyczna prac podopiecznych Śląskiego Centrum Edukacji i Rehabilitacji „ARTERIA” w Katowicach. W Filii nr 3 odbyły się dwa kiermasze świąteczne zorganizowane przez Środowiskowy Dom Samopomocy dla Niepełnosprawnych nr 2. Sprzedawano na nich ozdoby świąteczne wykonane przez osoby niepełnosprawne intelektualnie.

2. Organizacja imprez integracyjnych związanych ze świętami i dniami szczególnymi dla osób niepełnosprawnych oraz zajęć prowadzonych cyklicznie w filiach Biblioteki dla dzieci i dorosłych.

Światowy Dzień Chorego – imprezy przeprowadzane w ośrodkach dla osób niepełnosprawnych i w szpitalu - 11.02.2013 r., Filia nr 38 (szpitalna)

Serduszko puka: Do zakochania jeden krok – wykonywanie serduszek i rymowanek walentynkowych - zajęcia dla pensjonariuszy Środowiskowego Domu Samopomocy dla Niepełnosprawnych połączone z zabawą - 27 lutego 2013 r., Filia nr 3

Tydzień z Internetem 18-24 marca 2013 r.

W dniu 19 marca w Filii nr 10 zostały przeprowadzone zajęcia *Koncert życzeń*, które przybliżyły uczestniczącym w nim seniorkom zasady korzystania z serwisu YouTube.

Panie podczas spotkania wyszukiwały swoje ulubione piosenki, dzieląc się przy tej okazji wspomnieniami związanymi z konkretnymi utworami muzycznymi. Uczestniczki *Tygodnia z Internetem* wzajemnie sobie pomagały przy wyszukiwaniu muzyki oraz uczyły podstawowych funkcji serwisu YouTube.

Śmiechoterapia - impreza integracyjna z udziałem uczniów Szkoły Katolickiej i Zespołu Szkół Specjalnych nr 16. W programie: występ aktorów teatryku ABECADŁO. Scena Edukacyjna Dzieci i Młodzieży z Krakowa - 04.04.2013 r., Filia nr 32

Tydzień Bibliotek – zrealizowano 17 imprez w różnych filiach MBP, były to zajęcia oraz warsztaty propagujących wiedzę o bibliotekach i czytaniu - 8-20.05.2013 r.

Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom – 7 spotkań w różnych filiach MBP połączonych z głośnym czytaniem, 3-7.06.2013 r.

Międzynarodowy Dzień Białej Laski – występ Zespołu Wokalnego działającego przy Kole terenowym Polskiego Związku Niewidomych w Tychach. Występ niewidomej party tanecznej Janiny i Mariana Rosiek - przy współpracy z Działem Integracyjno - Biblioterapeutycznym Biblioteki Śląskiej. - 15.10.2013 r., Filia nr 1

Międzynarodowy Dzień Osób Starszych, Senior z wigorem - impreza integracyjna przeprowadzona z okazji MDOS w Niepublicznym Zakładzie Opiekuńczo – Pielęgnacyjnym „Karolinka” w Katowicach, ul. Barlickiego 5. Recytacja wierszy. Przedstawienie w wykonaniu dzieci z Miejskiego Przedszkola nr 13 - 02.10.2013 r., Filia nr 12

Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych - koncert umuzykalniający w wykonaniu artystów IPIUM „Silesia” - dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 20 i pensjonariuszy Środowiskowego Domu Samopomocy dla Niepełnosprawnych -17.12.2013 r., Filia nr 3

Przy wigilijnym stole – spotkanie o tematyce świątecznej dla seniorów Dziennego Domu Pomocy Społecznej Bogucice-Zawodzie - 11.12.2013 r., godz. 10.00-11.00, Filia nr 16.

Mizerna cicha, stajenka licha – wspólne kołędowanie. Spotkania dla pensjonariuszy Środowiskowego Domu Samopomocy dla Niepełnosprawnych oraz Dziennego Domu Pomocy Społecznej - 19-20.12.2013 r., Filia nr 3.

Zajęcia prowadzone cyklicznie w filiach Biblioteki dla dzieci i dorosłych

W świecie niewidomych – lekcje biblioteczne w Oddziale Książki Mówionej dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 37 i Szkoły Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach - 05-20.03.2013 r. (7 spotkań), Filia nr 1 OKM.

Zajęcia integracyjne – głośne czytanie, gry i zabawy w Centrum Rehabilitacyjno-Oświatowym "Odrodzenie", Filia nr 10.

Bajka dla seniora – cykliczne zajęcia dla osób starszych, przeprowadzane w Niepublicznym Zakładzie Opiekuńczo – Pielęgnacyjnym „Karolinka”, Filia nr 12.

Porozmawiajmy o niepełnosprawności – lekcje biblioteczna w Oddziale Książki Mówionej, poświęcona problemom osób niewidomych, niesłyszących, starszych, etc, Filia nr 1.

Imprezy edukacyjne (konkursy, zabawy literackie, pomoc w nauce) na oddziałach szpitalnych Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka, Filia nr 38.

3. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych.

Biblioteka współpracuje oraz uczestniczy w działaniach na rzecz integracji osób niepełnosprawnych zainicjowanych przez inne instytucje i organizacje. Filia nr 10 prowadzi zajęcia integracyjne (głośne czytanie, gry i zabawy) dla pacjentów Centrum Rehabilitacyjno-Oświatowego „Odrodzenie”. Filia nr 27 organizuje spotkania integracyjne i czytanie „Balsam dla Duszy” dla mieszkańców Rodzinnego Domu Pomocy Społecznej. Filia nr 12 prowadzi zajęcia „Bajka dla seniora” w Niepublicznym Zakładzie Opiekuńczo-Pielęgnacyjnym „Karolinka”. W Filii nr 1 (z Oddziałem Książki Mówionej) odbywają się spotkania i lekcje biblioteczne „W świecie niewidomych” oraz „Porozmawiajmy o niepełnosprawności”. Filia nr 3 aktywnie włącza się w działania prowadzone na rzecz osób niepełnosprawnych intelektualnie poprzez współpracę ze Szkołą Specjalną nr 11, Domem Aniołów Stróżów, ze Świetlicą Środowiskową nr 3, Dziennym Domem Pomocy Społecznej i Środowiskowym Domem Samopomocy dla Niepełnosprawnych przy ulicy Gliwickiej 74 w Katowicach. Ponadto dwie filie szpitalne (Filia nr 34 i 38) prowadzą działalność kulturalną i biblioteczną na rzecz dzieci i dorosłych poddanych leczeniu na oddziałach Centralnego Szpitala Klinicznego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach.

W ramach działań integracyjnych, MBP współpracuje z wieloma instytucjami, takimi jak: Niepubliczny Zakład Opiekuńczo-Pielęgnacyjny „Karolinka”, Dzienny Dom Pomocy Społecznej Bogucice-Zawodzie, Katowickie Stowarzyszenie na rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka”, Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka, Stowarzyszenie „Przystań”, Specjalny Punkt Terapeutyczno-Przedszkolny „Pro Comunication”, Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”, Centrum Rehabilitacyjno-Oświatowe „Odrodzenie”, Klub Seniora „Zakątek”, Warsztaty Terapii Zajęciowej „Promyk”, Świetlica Środowiskowa św. Agaty oraz ze Środowiskowymi Domami Samopomocy dla Niepełnosprawnych, Rodzinnymi Domami Pomocy Społecznej oraz Szkołami i Przedszkolami, które posiadają oddziały lub klasy integracyjne.

Wybrane imprezy organizowane we współpracy z innymi instytucjami

Balsam dla Duszy – spotkanie integracyjne i czytanie dla mieszkańców Rodzinnego Domu Pomocy Społecznej, 28.01.2013 r., Filia nr 27.

Maszeruje Wiosna – głośne czytanie, gry i zabawy w Centrum Rehabilitacyjno-Oświatowym "Odrodzenie". Zajęcia integracyjne, 8 marca 2013 r., Filia nr 10

Słoneczka dla Słoneczek – spotkanie integracyjne w Samodzielnym Ośrodku Rehabilitacyjno-Opiekuńczym z udziałem dzieci z Miejskiego Przedszkola nr 34, 14 czerwca 2013 r., Filia nr 25.

Biblioteka z bajką czeka – impreza literacka dla dzieci niepełnosprawnych z Pro Communication Specjalnego Punktu Terapeutyczno-Przedszkolnego - 15.10.2013 r., Filia nr 32.

SUPER 60+ - współpraca ze Stowarzyszeniem Świat jest dla nas, w wyniku której w Filii nr 7, 10 oraz 36 odbywa się cykl bezpłatnych zajęć w ramach projektu SUPER 60+ Rządowego Programu Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2012-2013 ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Projekt kierowany jest do seniorów, którzy chcą uczestniczyć w życiu społecznym i zdobyć wiedzę na temat obowiązujących przepisów praw, lubią aktywnie i twórczo spędzać czas wolny, rozwijać się, wzmacniać kondycję i poczucie własnej wartości. Spotkania odbywają się cyklicznie od 25.07.2013 r. W czasie dotychczasowych zajęć seniorzy mieli m.in. okazję wysłuchać wykładów na temat psychologii, prawa, IT – nowoczesnych technologii, komunikacji i asertywności, rozwoju osobistego, podróżowania. Odbyły się też warsztaty z rękodzieła, zdrowego trybu życia, zajęcia sportowe, spotkanie ze stylistą i inne. Spotkania cieszą się dużym zainteresowaniem. Relacje ze spotkań znajdują się na stronie internetowej biblioteki, Facebooku oraz na stronie Stowarzyszenia.

Łącznie w 2013 r. w 208 imprezach kulturalnych o charakterze integracyjnym wzięło udział 3254 osób.

4. Dostosowanie bazy lokalowej do potrzeb osób o alternatywnej motoryce oraz dostarczanie książek do domu.

Systematycznie i w miarę możliwości likwidowane są bariery architektoniczne w poszczególnych filiach MBP. Ponadto, pracownicy wszystkich filii na życzenie czytelników chorych i niepełnosprawnych dostarczają im do domu książki, czasopisma i audiobooki.

5. Zakup sprzętu oraz zbiorów przeznaczonych dla osób niewidomych i niedowidzących.

Oddział Książki Mówionej (Filia nr 1) jest wyposażony w sprzęt komputerowy przystosowany dla osób z dysfunkcją wzroku. W roku 2013 w ramach projektu „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabo widzących” realizowanego przez Stowarzyszenie „Larix” użyczono bibliotece Czytaka Plus, który udostępniany jest czytelnikom za pobraniem kaucji. Oddział dysponuje 1597 tytułami książek nagranych w formacie CF. W 2013 r. ogółem przybyło do zbiorów 730 tytułów audiobooków na kwotę 16.329,39 zł.

6. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Od wielu lat MBP zatrudnia osoby z różnym stopniem niepełnosprawności oraz pomaga w przysposobieniu osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy zawodowej – współpracuje z Warsztatem Terapii Zajęciowej „Promyk”, a także organizuje indywidualne zajęcia oraz warsztaty umiejętności praktycznych dla grupy osób – podopiecznych Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.

7. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy

7.1. Ogólna ocena stanu zatrudnienia

W dniu 31.12.2013 r. w Bibliotece pracowało 188 osób, co stanowi 183,25 etaty przeliczeniowe, w tym: 176 osób pełnozatrudnionych oraz 12 osób niepełnozatrudnionych. Z pracujących wyłączone zostały 4 osoby, których stosunek pracy uległ zawieszeniu w związku z: urlopem wychowawczym – 3 osoby, świadczeniem rehabilitacyjnym – 1 osoba. Wykonanie na dzień 31.12.2013 r. stanowiło 99,3 % zatrudnienia planowanego.

Miejska Biblioteka Publiczna zatrudnia 14 osób niepełnosprawnych z różnego typu dysfunkcjami, w tym:

- 2 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 7 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- 5 osób z lekkim stopniem niepełnosprawności.

W 2013 roku przyjęto do pracy 10 osób, a stosunek pracy 2 osób został zawieszony w związku z rozpoczęciem urlopu wychowawczego.

Umowę o pracę rozwiązało 11 osób, w tym:

- za porozumieniem stron - 7 osób,
- z upływem czasu, na który była zawarta - 3 osoby,
- wypowiedzenie pracownika - 1 osoba.

Struktura poziomu wykształcenia pracowników MBP w Katowicach przedstawia się coraz korzystniej. Obecnie 92,8 % ogółu pracowników merytorycznych posiada wykształcenie kierunkowe (średnie i wyższe z zakresu bibliotekoznawstwa).

Struktura zatrudnienia w dniu 31.12.2013 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach przedstawiała się następująco:

- pracownicy merytoryczni: 139 osób tj. 139 etatów 73,94 % ogółu pracowników,
- pracownicy administracyjni: 26 osób tj. 23,875 etaty 13,83 % ogółu pracowników,
- pracownicy obsługi: 23 osoby tj. 20,375 etatów 12,23 % ogółu pracowników.

Pracownicy administracyjni

Rodzaj wykształcenia	Liczba osób	% ogółu pracowników
wykształcenie wyższe	17	65,4
wykształcenie średnie	9	34,6
RAZEM	26	100

Pracownicy merytoryczni

Rodzaj wykształcenia	Liczba osób	% ogółu pracowników
wykształcenie wyższe	116	83,5
<i>w tym: wyższe bibliotekarskie</i>	108	77,7
wykształcenie średnie	23	16,5
<i>w tym: średnie bibliotekarskie</i>	21	15,1
RAZEM	139	100

7.2. Średnia płaca brutto w przeliczeniu na etaty (z uwzględnieniem wszystkich składników)

- pracowników merytorycznych - 2.402 zł
- pracowników administracyjnych - 3.088 zł
- pracowników obsługi - 1.758 zł

7.3. Udział pracowników w doskonaleniu zawodowym

W 2013 roku studiowało 6 pracowników Biblioteki, w tym 1 osoba była zwalniana z całości lub części dnia pracy, na czas niezbędny, by punktualnie przybyć na obowiązkowe zajęcia oraz na czas ich trwania.

Pracownicy merytoryczni

studia wyższe, magisterskie - 2 osoby

magisterskie uzupełniające II stopnia:

- informacja naukowa i bibliotekoznawstwo - 2 osoby

studia doktoranckie - 2 osoby

- filologia polska - 1 osoba
- teologia - 1 osoba

studia podyplomowe - 2 osoby

- bibliotekoznawstwo i informacja naukowa – 1 osoba
- wiedza o kulturze - 1 osoba

7.4. Udział pracowników w innych formach doskonalenia (kursy, szkolenia, konferencje) – tematyka, organizatorzy.

Szkolenia organizowane przez pracowników Działu Metodyki, Analiz i Promocji:

Kontrola Zarządcza – 7 spotkań/158 osób oraz **Zarządzanie Ryzykiem i samoocena funkcjonowania kontroli zarządczej z wykorzystaniem ankiety** - 6 szkoleń/148 osób.

Cykl szkoleń przeprowadziła kierownik Działu Metodyki, Analiz i Promocji od 1 lutego - 28 maja 2013 r.

Warsztaty dla bibliotekarzy – 26 kwietnia 2013 r., Filia nr 16

Książki non-kicz w Bibliotece – prezentacja oraz warsztaty z książkami (*Grzeczna i Czarna książka kolorów*) prowadzone przez Annę Mrozińską – Szmajdę, animatorkę kultury książki dziecięcej w Polsce. Udział wzięło 32 bibliotekarzy.

Po co nam obraz w książce dla dzieci? - 27 maja 2013 r., Filia nr 14

Prezentacja i dyskusja o roli ilustracji w książce obrazkowej. Spotkanie z Wydawnictwem Tako, zajmującym się wydawaniem promocją książek kolekcji OQO w Polsce. Prezentacja połączona była z dyskusją dla bibliotekarzy. Katarzyna Klejna (red. naczelna) przedstawiła ideę książek kolekcji OQO w Polsce z roku 2013 i 2012. Opowiedziała bibliotekarzom o nowościach wydawniczych oraz planach wydawnictwa. Zaprezentowano również ilustracje całej kolekcji OQO i omówiono ich rolę w książkach, które są godne polecenia czytelnikom. Liczba uczestników 29.

Wokół szwedzkiego kryminału - 15 października 2013 r., Filia nr 14

Spotkanie z dr Moniką Samsel-Chojnacką i Rafałem Chojnackim na temat szwedzkiej literatury kryminalnej. W czasie spotkania prowadzący omówili twórczość najpopularniejszych szwedzkich pisarzy oraz dokonali charakterystyki gatunku. Liczba uczestników: 31

O skandynawskiej literaturze dziecięcej na tematy tabu - 23 października 2013 r., Filia nr 16
Spotkanie z Justyną Czechowską. Liczba uczestników: 33.

Formy animacyjne pracy z młodzieżą. Metody pracy Klanza oraz omówienie założeń akcji Ferie z Książką - 16 stycznia 2013 r. Udział wzięło: 32 pracowników.

Książkwojaże po mapach marzeń – 12 czerwca 2013, Filia nr 14

Spotkanie warsztatowe na temat akcji „Lato z Książką 2013” – Zebranie o charakterze prelekcyjno – warsztatowym koncentrowało się wokół następujących tematów:

- Dlaczego, co i gdzie – czyli istota Akcji Lato z Książką *Książkwojaże po mapach marzeń* - określenie idei tegorocznej akcji, propozycje zajęć i literatury do wykorzystania.
- Fotoprezentacje – pracownicy filii zaprezentowali zdjęcia z imprez/innych działań, które pokazują szerszemu gremium, niewtajemniczonemu w działalność biblioteki, co działo się na wybranej imprezie, jakie zdania podejmuje i realizuje biblioteka i co może być zachętą do odwiedzin i uczestnictwa w imprezach organizowanych przez MBP.
- Zdjęcie można było wspomóc hasłem – celem dopełnieniem informacji znajdującej się na fotografii, liczył się też ciekawy i esencjonalny komentarz.
- Fotorelacja z imprezy w Rebel Garden.
- O zdjęciach: kompozycja zdjęć, co można a czego nie, robiąc zdjęcia.

Liczba uczestników: 30.

A nóż widelec Biblioteka! - 10 grudnia 2013, godz. 12, Filia nr 14

Spotkanie warsztatowe na temat *Akcji Ferie z Książką 2014*

Zebranie o charakterze prelekcyjno-warsztatowym koncentrowało się wokół następujących tematów:

- Omówienie tematyki *Akcji Ferie z Książką* – określenie idei przyszłorocznej akcji, propozycje zajęć i literatury do wykorzystania.
- Wystąpienie Aleksandry Kapłon na temat zajęć przeprowadzonych z okazji Międzynarodowego Dnia Żywności.
- Szczegółowe omówienie planu *Akcji Ferie z Książką*. Przypomnienie zasad obowiązujących w czasie ferii.

Liczba uczestników: 30.

Udział w szkoleniach organizowanych przez inne instytucje:

Lp.	Szkolenie/konferencja	Ilość osób	data	Organizator Miejsce
1.	Maraton Coachingu II 10 spotkań	1	od stycznia do grudnia 2013 r.	„Metrum” Katowice
2.	Maraton Coachingu I 10 spotkań	1	od stycznia do grudnia 2013 r.	„Metrum” Katowice
3.	Konferencja „Nowe technologie w bibliotekach. E-booki na e-regałach”	1	6.03.2013 r.	WBP w Opolu
4.	Konferencja: „Miasto edukacyjne - miastem włączającym”	1	14.03.2013 r.	UM Katowice
5.	IX Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego	2	21.03. 2013 r.	Wyższa Szkoła HUMANITAS w Sosnowcu
6.	„Sześciolatek w szkole czy w przedszkolu?”	4	21.03.2013 r.	Ośrodek Rozwoju Edukacji
7.	Spotkanie w sprawie przyjęcia Strategii Promocji Katowic	1	22 03.2013 r.	UM Katowice
8.	Techniki plastyczne w pracy z dziećmi niepełnosprawnymi	2	18.04.2013 r.	Zespół Szkół Specjalnych nr 16 w Katowicach
9.	Konferencja Dyrektorów Bibliotek Publicznych Województwa Śląskiego	2	25.04. 2013 r.	Biblioteka Śląska
10.	Forum Dyrektorów Publicznych Bibliotek Samorządowych	1	7.05. 2013 r.	Biblioteka Śląska
11.	Konferencja „Biblioteka w społeczeństwie cyfrowym – informacja i kultura w przestrzeni miejskiej”	2	15.05.2013 r.	MBP w Jastrzębiu-Zdroju
12.	Warsztaty realizowane w ramach projektu [Red]akcja!	1	16-17.05.2013 r.	Zespół Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego i Agencja Wydawnicza Aga Press Warszawa
13.	Wojewódzki Dzień Bibliotekarza i Bibliotek	2	24.05.2013 r.	MBP w Raciborzu

14.	Konferencja: „Radość czytania. Oferta bibliotek dla młodzieży w wieku 13-19”	1	23 - 24.05. 2013 r.	MBP Wrocław
15.	Konferencja LITERKI WYOBRAŹNI	1	25.05.2013 r.	MDK Giszowiec Plac pod Lipami
16.	Kurs kancelaryjno-archiwalny II stopnia	1	16.05 -04.06.2013 r.	Stowarzyszenie Archiwistów Polskich
17.	I Ogólnopolski Konkurs Czytelniczy – uroczysta Gala	2	03.06.2013 r.	Fundacja CPCD Wieliczka
18.	Metody integracyjne pracy z grupą z wykorzystaniem technik pracy KLANZY	1	04.09.2013 r.	Biblioteka Śląska
19.	III Targi Książki dla Dzieci w Krakowie	1	7-9. 06.2013 r.	Kraków
20.	II Kongres Instytucji Kultury – Kulturalne pieniądze, czyli ...	1	13.06.2013 r.	Kraków
21.	Otwórz się na niepełnosprawnych	2	18.09.2013 r.	„Altix”Chorzów
22.	VII Międzynarodowa Konferencja Bezpieczeństwo Dzieci i Młodzieży w Internecie	1	18-19.09.2013 r.	Fundacja Dzieci Niczyje Warszawa Airport
23.	Konferencja „Wyzwania XXI wieku – Odpowiedzialność, szacunek i współpraca”	2	30.09.2013 r.	CINiBA
24.	Konferencja naukowa „Tradycja w stechniczowanym świecie. Rola muzeum i turystyki kulturowej w XXI wieku”	1	3-4.10.2013 r.	MGPE Chorzów
25.	Kryminał w literaturze skandynawskiej Nordalia 2013	31	15.10.2013 r.	MBP w Katowicach
26.	Zabajani! Bajeczne manewry literackie – rozważania o kondycji współczesnej bajki.	30	21.10.2013 r.	Biblioteka Śląska
27.	Jak przygotować dobry wniosek do Programów ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w 2014 r.	1	21.10.2013 r.	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej w Katowicach
28.	XXVII Targi Książki w Krakowie	3	24-25.10.2013 r.	M C T-K EXPO Kraków
29.	Budżet zadaniowy – szkolenie	2	4.11.2013 r.	Biblioteka Śląska
30.	Katowickie Prezentacje Biblioteczne „W samo południe Tuwimowo – pojedynek z Mistrzem na słowo!”	15	15.11.2013 r.	Biblioteka Śląska
31.	IV Konferencja Regionalna Programu Rozwoju Bibliotek „Biblioteka (bez?!) przyszłości”	2	22.11.2013 r.	Biblioteka Śląska
32.	Debata „FUTURE ARTIST- edukacja kulturalna dla przyszłości”	7	23.11.2013 r.	Centrum Kultury Katowice
33.	XXII Targi Książki Historycznej	2	28.11.2013 r.	Zamek Królewski w Warszawie
34.	„Ochrona danych osobowych i obowiązkowa dokumentacja w praktyce - działania instytucji kultury w specyfice bibliotek”	2	02.12.2013 r.	Biblioteka Śląska

8. Finansowanie

- 8.1. Wielkość budżetu Biblioteki w 2013 r., ogółem **9.482.824,27 zł**:
- 8.2. Koszty utrzymania, ogółem **1.787.385,92 zł** (wzięto pod uwagę: gaz, energię elektryczną, energię cieplną, wodę, czynsze, wywóz nieczystości, usługi telekomunikacyjne, internetowe, pocztowe, remonty bieżące np. malowanie, drobne naprawy, konserwacje, środki czystości, materiały biurowe).
- 8.3. Dochody własne, ogółem **281.221,08 zł** (uwzględniono m.in. kary pobierane od czytelników, wynajem pomieszczeń, usługi kserograficzne, opłata za karty czytelnicze, darowizny pieniężne, odsetki bankowe, inne dochody z działalności gospodarczej).
- 8.4. Darowizny rzeczowe:
 - Książki do zbiorów o wartości **158.497,62 zł**,
 - Inne dary rzeczowe o wartości **1.801,00 zł**. (art. spożywcze, plastyczne).
- 8.5. Inne środki finansowe pozyskane przez Bibliotekę ogółem **226.905,31 zł**, w tym:
 - 8.5.1. Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
 - wysokość środków **130.200,00 zł**.
 - Program Biblioteki Narodowej „ZAKUP NOWOŚCI WYDAWNICZYCH DO BIBLIOTEK”
 - 8.5.2. Z fundacji Fundacja Orange
 - wysokość środków **66.905,31 zł**.
 - tytuł projektu „ORANGE DLA BIBLIOTEK”
 - 8.5.3. Z innych źródeł
 - Instytut Książki
 - wysokość środków **19.800,00 zł**.
 - tytuł projektu „KRASZEWSKI. KOMPUTERY DLA BIBLIOTEK 2013”
 - Instytucja Kultury Katowice-Miasto Ogrodów
 - wysokość środków **10.000,00 zł**
 - tytuł projektu „NARODOWE CZYTANIE FREDRY”

KOMPUTERYZACJA – ANKIETA za rok 2013**Nazwa Biblioteki (z nazwą miejscowości!)** Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach**Liczba placówek bibliotecznych skomputeryzowanych - centrala oraz filie** 33
(tzn. posiadających sprzęt komputerowy, niezależnie od stopnia zaawansowania procesu komputeryzacji)

Proszę wymienić nazwy (numery) skomputeryzowanych filii bibliotecznych

Filia nr 1, 3, 4, 5Młodzieżowa, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 35, 36.

Czy sprzęt komputerowy jest ubezpieczony? (tak, nie) TAK W ilu placówkach? 33 placówkach + centrala**Kto prowadzi obsługę techniczną i usuwa awarie sprzętu komputerowego i oprogramowania?**

Dział Informatyczny Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach

Stosowany system biblioteczny (nazwa i dokładna wersja)
Kompleksowy System Zarządzania Biblioteką Prolib v. 2013.1.00**Liczba placówek bibliotecznych posiadających system biblioteczny - centrala oraz filie** 33

Proszę podać nazwy (numery) filii posiadających system biblioteczny (oraz nazwę tego systemu, jeżeli jest on inny od stosowanego w centrali)

Filia nr 1, 3, 4, 5Młodzieżowa, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 36

Jakie moduły systemu bibliotecznego posiada Biblioteka? (np. SOWA2 Moduł Podstawowy, Moduł Gromadzenia Zbiorów Zwartych, pakiet SOWA2/MARC21 itp.)

Gromadzenie, Opracowanie wszystkich typów zbiorów, Wypożyczalnia, Skontrum, Magazyn, Import Przewodnika BN, Klient Z39.50, Serwer Z39.50, Klient CKHW, Administrator, OPAC WWW, Bibliografia M21, OPAC WWW dla Bibliografii M21

Stosowany format opisu danych bibliograficznych
(np. MARC 21, MARC BN, inny) MARC 21

Skomputeryzowane prace biblioteczne	Centrala (tak, nie)	Filie (numery)
Tworzenie własnych katalogów komputerowych	Tak	Nie
Gromadzenie zbiorów	Nie	Nie
Wydruk inwentarzy	Tak	Nie
Skontrum	Tak	F1, 3, 4, 5Młodzieżowa, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 36
Rejestracja czytelników i wypożyczeń	Nie	F1, 3, 4, 5Młodzieżowa, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 36

Proszę podać, które funkcje gromadzenia zbiorów (np. zamówienia, reklamacje, rozliczanie budżetu, itp.) są obsługiwane komputerowo i jakich Biblioteka używa do tego programów/modułów.

Nie są obsługiwane

Czy Biblioteka przejmuje opisy bibliograficzne z obcych baz (np. Przewodnik Bibliograficzny BN, NUKAT, Katalog PBP w Sieradzu, itp.)? Jeżeli tak, proszę podać, jakie są to bazy

Biblioteka Narodowa (INNOPAC), KARO

Jaka jest obecnie przybliżona liczba rekordów w bazie Biblioteki?

987013 (łącznie z ubytkami); 846078 (bez ubytków)

Czy Biblioteka tworzy własne bazy danych (oprócz katalogu księgozbioru)? Proszę podać przykłady bibliograficzne - Bibliografia Miasta Katowice

faktograficzne, pełno tekstowe – brak

we współpracy z innymi instytucjami – brak

Które z wymienionych baz danych są udostępniane czytelnikom?

Żadne (w przygotowaniu)

Czy biblioteka posiada w swoich zbiorach gry komputerowe lub na konsolę? Proszę podać przykłady.

Tak, np. Harry Potter, Gruntz, Podróże Grovera, Shrek 2, Królowa Śnieżka i siedmiu... Jaśków, Władca Pierścieni, Naukowe potyczki z duchami.

Czy gry komputerowe lub na konsolę udostępniane są czytelnikom? W jaki sposób (korzystanie na miejscu? wypożyczenia na zewnątrz?)

Do korzystania na miejscu

Czy biblioteka posiada lub czy ma w planach zakup czytników e-booków?

Nie

W jaki sposób biblioteka wykorzystuje posiadane czytniki e-booków?

Nie dotyczy.

Dostęp do Internetu

Liczba placówek bibliotecznych z dostępem do Internetu - centrala oraz filie 33

Proszę podać nazwy (numery) filii bibliotecznych z dostępem do Internetu

Filia nr 1, 3, 4, 5Młodzieżowa, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 35, 36

Proszę podać rodzaj łącza (lub nazwę usługi), dostawcę oraz szybkość łącza internetowego (np. neostrada 1 Mb/s) w centrali DSL synchroniczne 30 Mb/s

w filiach (proszę podać numery lub nazwy filii)

ADSL 10/1 Mb/s w filiach: nr 1, 3, 4, 5Młodzieżowa, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 35, 36

Proszę wyszczególnić placówki (centrala, nazwy/numery filii), w których Internet udostępniany jest czytelnikom

Filia nr 1, 3, 4, 5Młodzieżowa, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 35, 36

Jeżeli za udostępnianie Internetu czytelnikom pobierane są opłaty, proszę podać ich wysokość

Brak opłat

W ilu placówkach (centrala, filie) jest bezprzewodowy dostęp do Internetu dla czytelników z własnymi komputerami?

W 2 filiach

Jeśli placówki biblioteczne w ogóle nie posiadają Internetu to co jest tego przyczyną?

Dwie placówki mieszczące się w szpitalach. Problemy techniczne.

Czy na stanowiskach komputerowych dla czytelników są zainstalowane komunikatory? Jakie?

Gadu Gadu

Czy bibliotekarze korzystają z komunikatorów? Z jakich?

Gadu-Gadu

Adres serwisu (strony) WWW Biblioteki

www.mbp.katowice.pl

Czy biblioteka prowadzi inne (dodatkowe) strony lub serwisy WWW (np. blog, forum dyskusyjne)? Jakie?

Proszę podać ich adresy

<https://www.facebook.com/MBPKatowice>; <http://filia3katowice.blogspot.com/>;
<http://www.glogi75.blogspot.com/>, <http://filia6mbp-katowice.blogspot.com/>, <http://www.glogi75.blogspot.com/>,
<http://filia10.blogspot.com/>, <http://filia14.blogspot.com/>, <http://filia16.blogspot.com/>, <http://filia19.blogspot.com/>,
<http://www.filia20mbpkatowice.blogspot.com/>, <http://filia21.blogspot.com/>, <http://filia25.blogspot.com/>,
<http://filia30.blogspot.com/>, <http://www.filia31.blogspot.com/>, <http://filia32.blogspot.com/>,
<http://filia35.blogspot.com/>, <http://filia36.blogspot.com/>
<https://www.facebook.com/pages/Miejska-Biblioteka-Publiczna-w-Katowicach-Filia-26-Murcki/426221387451903?fref=ts>
<https://www.facebook.com/pages/Miejska-Biblioteka-Publiczna-w-Katowicach-Filia-28/283421711678831?fref=ts>
<https://www.facebook.com/szesnastka.filiambp?fref=ts>
<https://www.facebook.com/pages/Miejska-Biblioteka-Publiczna-w-Katowicach-Filia-nr-6/652088091481014?ref=ts&fref=ts>
<https://www.facebook.com/filia.dwudziesta?fref=ts>

Adres e-mail (można wpisać kilka adresów)

sekretariat@mbp.katowice.pl

Czy Biblioteka udostępnia w Internecie katalog własnych zbiorów (OPAC)? TAK

Jeśli TAK to czy jest on dostępny przez całą dobę? NIE

Czy czytelnicy Biblioteki mogą zamawiać książki komputerowo na odległość (przez Internet?) TAK

Czy Biblioteka posiada w swoim programie bibliotecznym moduł Z39.50 (chodzi o możliwość pobierania opisów katalogowych przez Z39.50)? TAK

Czy Biblioteka posiada serwer Z39.50 (chodzi o możliwość udostępniania swoich opisów poprzez Z39.50)?

TAK

Udostępniane przez Bibliotekę własne bazy danych w Internecie

NIE

Bibliografia regionalna

Czy Biblioteka tworzy bibliografię regionalną w sposób zautomatyzowany? TAK

Proszę podać nazwę programu, w którym tworzona jest bibliografia regionalna Kompleksowy System Zarządzania

Biblioteką ProLib (Bibliografia M21)

Czy Biblioteka udostępnia bibliografię regionalną w Internecie? NIE

Czy Biblioteka posiada w programie do tworzenia bibliografii regionalnej moduł Z.39.50? TAK

Digitalizacja zbiorów

Czy Biblioteka podjęła działania na rzecz digitalizacji własnych zbiorów? NIE

Jakie zbiory są digitalizowane oraz czy i w jaki sposób są udostępniane? Nie dotyczy

Czy Biblioteka posiada własny sprzęt do digitalizacji zbiorów? Nie dotyczy

Czy Biblioteka uczestniczy w projektach o szerszym zasięgu (regionalnym, międzynarodowym) mających na celu digitalizację zbiorów? Jakże są to projekty? NIE

Źródła finansowania komputeryzacji Biblioteki w roku 2013 (środki własne, dotacje celowe, granty, projekty, np. PRB, Kraszewski. Komputery dla bibliotek itp.)

Dotacja Urzędu Miasta; Kraszewski. Komputery dla bibliotek 2013

Najważniejsze zmiany w zakresie komputeryzacji w roku 2013 (np. zakup nowego sprzętu komputerowego, komputeryzacja nowej placówki, zakup systemu bibliotecznego lub nowego modułu, uruchomienie nowej usługi, automatyzacja wypożyczeń, uruchomienie lub zmiana strony internetowej, uruchomienie bloga, usługi „Zapytaj bibliotekarza”, korzystanie z komunikatorów internetowych typu Gadu-Gadu, Skype itp.)

1. Przygotowanie infrastruktury Filii nr: 5MŁ, 18, 19, 21, 22, 24, 26, 31 i 33 i uruchomienie komputerowej obsługi czytelników w systemie Prolib (zakup sprzętu, reorganizacja sieci logicznej, konfiguracja urządzeń, drukarek);
2. Zakup modułu BIBLIOGRAFIA M21 systemu Prolib
3. Zakup 7 zestawów komputerowych do Działu Opracowania i Gromadzenia Zbiorów - dotację w wysokości 19 800 zł w ramach programu „Kraszewski Komputery dla bibliotek 2013” z Instytutu Książki.

Plany Biblioteki w zakresie komputeryzacji na rok 2014

Uruchomienie komputerowej obsługi czytelników w Filii nr 35.

Retrokonwersja zbiorów Oddziału Książki Mówionej w Filii nr 1, Czytelni w Filii nr 13, zbiorów Filii nr 34.

Wypełniają tylko biblioteki powiatowe:

- Czy w powiecie funkcjonuje lub czy są plany uruchomienia multiwyszukiwarki umożliwiającej przeszukiwanie katalogów kilku bibliotek?

.....

- Jaka to multiwyszukiwarka? Proszę podać jej adres.

.....

.....

.....

Uwagi, propozycje :

.....

.....

.....

.....

.....

.....